

KOLOFON

Zapisala in uredila Urška Bajda©

Zagorje ob Savi, 2016

Samozaložba v elektronski obliki (*Urša Bajda*)

Javni zavod Osnovna šola Marjana Nemca Radeče

UDK 398.8(497.4)

784.4(497.4)

PESMI ljudskih pevcev Svibno / zapisala in uredila Urša Bajda .- 1. izd.-
Zagorje ob Savi, Radeče : Samozal. (Urša Bajda), 2016. – 220 str.

I. BAJDA, Urška, 1973 -

II. Javni zavod Osnovna šola Marjana Nemca Radeče

Pesmi ljudskih pevcev Svibno

Urša Bajda

KAZALO

SPREMNA BESEDA K PESMIM LJUDSKIH PEVCEV IZ SVIBNEGA	9
1. ADIJO PA ZDRAVA OSTANI	10
2. AL` ME BOŠ KAJ RADA IMELA	12
3. BLEDA LUNA	13
4. BRATCI VESELI VSI	14
5. CVETI DEKLETU ROŽMARIN	16
6. ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI VODE	17
7. DEKLE JE NA PRAGU STAL(A)	18
8. DEKLE IN ROŽA (ROŽA NA VRTU ZELENEM CVETE)	19
9. DEKLE JE PO VODO ŠL(A)	20
10. DEKLE JE ZAJEMALO Z VEDROM VODO	21
11. DEKLE NA VRTIČU ROŽ`CE SADI	22
12. DEKLE NA VRTU ZELENEM STOJI	24
13. DEKLE, ZAKAJ TAK` ŽALOSTNO?	25
14. DEKLICA MILA	25
15. DOBRO JUTRO	26
16. DOBRO JUTRO, »BOG DAJ«	27
17. DREVI PA POJDEM V VAS	28
18. DVE LET` IN POL SVA SE MIDVA LJUBILA	29
19. ENA PTIČKA PRILETELA	30
20. EN HRIBČEK BOM KUPIL	31
21. ENO DREVCE MI JE ZRAS(T)LO	33
22. FANTJE PO POLJ` GREDO	34
23. FANTJE SE ZBIRAJO	35
24. GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA	37
25. GOR ČEZ JEZERO	39
26. GOREČI OGENJ BREZ PLAMENA	40
27. HIJA-HO, STARO KLJUUSE	41
28. HIŠ`CA OB CEST` STOJI	44
29. HLADNA JESEN ŽE PRIHAJA	45

30.	HRIBČI PONIŽAJTE SE -----	46
31.	IMEL SEM LEPO DEKLE-----	47
32.	JAZ BI RAD RDEČIH ROŽ-----	48
33.	JAZ BI RAD RDEČIH ROŽ (DEKLE, DAJ MI ROŽ RDEČIH)-----	49
34.	JAZ SEM PLANINSKI LOVEC -----	50
35.	JAZ SEM SI PA NEKAJ ZMISLIL -----	51
36.	JE PA DAVI SLAN(C)A PA`LA-----	52
37.	JORGOVAN-----	53
38.	KAJ BOŠ ZA MANO HODIL -----	54
39.	KAJ SE TI FANTIČ-----	55
40.	KAKO JE JASNO TO JUTRO -----	56
41.	KAZEN (TAM GORI ZA NAŠO VASJO)-----	58
42.	KJE JE MOJ MILI DOM-----	59
43.	KJER VALOVI SAVE -----	60
44.	KJE SO TISTE ROŽICE -----	62
45.	KJE SO TISTE STEZICE -----	63
46.	KL`UČ OD K(J)VDRRA <i>Sestavila: Medved Rado in Ferle Jože</i> -----	64
47.	KO JANEZEK SE ŽENIL JE -----	65
48.	KO LANI SEM TOD MIMO ŠEL-----	66
49.	KO PTIČICA NA TUJE GRE-----	67
50.	KO` PTIČICA SEM PEVALA-----	68
51.	KO SO FANTJE PROTI VASI ŠLI-----	69
52.	KRANJČIČEV JURIJ (JAZ SEM KRANJČIČEV JURIJ)-----	70
53.	KUKAVICA (SLIŠALA SEM PTIČKO PET`)-----	71
54.	LE PREDI, DEKLE, PREDI -----	72
55.	LE SEKAJ, SEKAJ SMREČICO -----	73
56.	LJUBI, LJUBI OČKA -----	74
57.	LUNA SIJE -----	75
58.	MAJOL`KA BOD` POZDRAVLJENA -----	76
59.	MAMI, KDO JE BIL MOJ OČKA? -----	78
60.	MARIČKA <i>Napisal Ivan Podlesnik</i> -----	79
61.	MATI-----	80
62.	MED CVETLICAMI PO LOGU -----	82
63.	MIHA NE VE -----	83

64.	MI SMO FANTJE S SVIBNEGA DOMA -----	84
65.	MOJA DEŽELA -----	85
66.	MOJA KOSA JE KRIŽAVNA -----	86
67.	MOJ DOM (V DOLIN`CI PRIJETNI JE LJUBI MOJ DOM)-----	88
68.	MOJE DEKLE JE ŠE MLADO, JA, JA -----	89
69.	MOJ FANTIČ JE NA T`ROLSKO VANDRAL -----	90
70.	MOJ FANTIČ JE PRIJEZDIL -----	91
71.	MOJ OČKA IMA KONJIČKA DVA -----	92
72.	MOJ OČKA SO MI REKLI -----	93
73.	MRZEL VETER TEBE ŽENE -----	95
74.	NA GORI JE MOJ DOM -----	97
75.	NA HRIBČKU -----	98
76.	NA OKNU DEVA JE SLONELA -----	99
77.	NA PLANINE -----	100
78.	NA SVET` MARTIN -----	102
79.	NAŠ MAČEK -----	104
80.	NE BOM SE MOŽILA -----	105
81.	NEKOČ V STARIH ČASIH -----	106
82.	NOCOJ JE RES ENA LEPA NOČ -----	108
83.	NOCOJ PA, OH, NOCOJ -----	110
84.	OB BISTREM POTOKU JE MLIN -----	112
85.	OBLAČEK -----	113
86.	OBLAKI SO RDEČI -----	114
87.	ODKOD SI DEKLE TI DOMA? -----	115
88.	OJA, OJA – OJ TI DEKLE MOJ(A) -----	116
89.	OLGICA -----	117
90.	O MRAKU (IZ STOLPA SEM MI ZVON DONI) -----	119
91.	PASTIRICA (NAD VASJO JE ČREDO PASLA) -----	120
92.	PLANINARICA (ROŽIC NE BOM TRGALA)-----	121
93.	PLANINSKA (V GORAH SE DELA DAN) -----	122
94.	PO CESTI-----	124
95.	POD KLANČKOM SVA SE SREČALA-----	126
96.	POD ROŽNATO PLANINO -----	127
97.	PO GORAH GRMI, SE BLISKA-----	128

98.	PO JEZERU, BLIZ` TRIGLAVA -----	129
99.	POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL -----	130
100.	PO POLJU SE NEKDO SPREHAJA -----	131
101.	PO POLJU ŽE ROŽ`CE CVETEJO -----	132
102.	POPOTNIK -----	133
103.	PREVZETNA (TI SI UR`CE ZAMUDILA) -----	135
104.	PO TEMNEM GOZDU -----	137
105.	POZIMI PA ROŽICE NE CVETO -----	139
106.	PRAV LEPA JE SVIBANSKA FARA -----	140
107.	PRAV LEPO JE, RES, NA DEŽELI -----	141
108.	PRELJUBI FANTIČ MOJ -----	142
109.	PRIDI GOREN(J)`C Z MRZLE PLANINE -----	143
110.	PRIŠLA BO ŽE POMLAD -----	144
111.	RADEŠKA -----	146
112.	RASTI MI, RASTI -----	147
113.	ROŽE JE NA VRTU PLELA -----	148
114.	SEM SE OŽENIL, SE KESAM -----	149
115.	SEM ŠEL, SEM ŠEL ČEZ GMAJNICO -----	150
116.	SEM VPRAŠAL MAMICO -----	151
117.	SIJAJ MI SONČECE -----	152
118.	SINOČI JE PELA -----	153
119.	SINOČI SEM NA VASI BIL -----	154
120.	SIROTA -----	155
121.	SLAVČEK -----	157
122.	SLIŠALA SEM PTIČKO PET -----	158
123.	SLOVENEK SEM -----	159
124.	S`NOČ` PA DAV` JE SLAN(C)A PADLA -----	160
125.	SOČA – VODA JE ŠUMELA -----	161
126.	SO PTIČICE ZBRANE -----	162
127.	SRCE JE ŽALOSTNO -----	164
128.	STOJI NA BREGU DEKLE -----	165
129.	STOJI NA GORI LOVEC MLAD -----	166
130.	STOJI NA HRIBČKU <i>Napisal: Niko Pustinek</i> -----	167
131.	STOJI, STOJI LJUBLJAN`CA -----	168

132. SVATOVSKA -----	169
133. SVA Z LJUB`CO SE POBOTALA -----	171
134. ŠENTJANŽEVA PESEM -----	172
135. ŠKRJANČEK POJE, ŽVRGOLI -----	174
136. TAM NA VRTNI GREDI -----	175
137. TAM V DOLU ROŽA RASTE -----	176
138. TAM V ŠTAJERSKI DEŽELI -----	177
139. TAM ZA TURŠKIM GRIČEM (<i>prvič</i>) -----	179
140. TAM ZA TURŠKIM GRIČEM (<i>drugič</i>) -----	180
141. TEMNA NOČ SE JE STORILA -----	181
142. TO VINCE V GLAŽKU -----	182
143. TRIGLAV -----	183
144. URŠKA -----	184
145. VASOVALEC -----	185
146. V DOLINICI PRIJETNI -----	186
147. V DOLINI TIHI -----	187
148. VENČEK NARODNIH -----	188
149. VENITE ROŽ`CE MOJE -----	189
150. VESELI BODIMO (NE BOM SE MOŽILA) -----	190
151. V GOZDU, TAM, KJER SRNICA SE PASE -----	191
152. VINSKA TRTA (NA SVETU LEPŠE ROŽ`CE NI) -----	192
153. VISOKO VRH PLANIN -----	194
154. (V)OGLARSKA <i>France Prešeren</i> -----	195
155. VRTEC OGRADILA BO(DE)M -----	196
156. V SVIBNEM JE RES LEPO <i>Leopold Povše</i> -----	197
157. VSE ŽE MIRNO SPAVA <i>Gustav Ipavec</i> -----	199
158. ZABUČALE GORE -----	200
159. ZAKRIVLJENO PALICO V ROKI -----	201
160. ZAPLULA JE BARČICA MOJA -----	203
161. ZDRAVICA ZA SLOVENCE (SLOVEN`C SLOVENCA VABI) -----	204
162. ZDRAVNIŠKA -----	206
163. ZLATI ČASI, KAM HITITE? -----	208
164. ZMERAJ VESEL, VESEL -----	210
165. ZVEDEL SEM NEKAJ NOVEGA -----	211

166. Z VESELIM SRCEM VOŠČIM -----	212
167. ZVEZDA (TAM ZA GORO ZVEZDA SVETI) -----	214
168. ZVONIKARJEVA (KO DAN SE ZAZNAVA)-----	215
SEZNAM OPOMB-----	217

SPREMNA BESEDA

Pred vami je zbirka še neizdanih pesmi, ki jih prepevajo ljudski pevci s Svibnega. Zbirka vsebuje 168 slovenskih pesmi, v katerih se lahko prepozna slovensko tradicijo, ki se prenaša iz roda v rod.

Vsebinsko so si pesmi različne; od zdravic do ljubezenskih, od pesmi ob slovesu do pesmi dobrodošlice, od navihanih do tragičnih tematik, od k naravi usmerjenim vsebinam do najglobljih razkritij doživljanja posameznika; v vseh pa se prepozna slovenska značajnost.

V spevnemu jeziku se presenetljivo pogosto uporablja knjižna dvojina. Večina narečnih besed je pojasnenih v sprotnih opombah, ki so zbrane tudi ob koncu publikacije. Vsebina je tako lažje razumljiva najširši slovenski javnosti. Za zasavsko narečje je značilno opuščanje ali dodajanje določenih glasov (ali več teh) v posamezni besedi ter raba nemških in/ali jugoslovanskih besed. Kjer je posamezen glas v besedi neknjižen, je v oklepaju, ravno tako tudi dodani glasovi. Posamezni glasovi ali več teh, ki manjkajo v posamezni besedi, so nadomeščeni z opuščaji.

Urša Bajda

ADIJO PA ZDRAVA OSTANI

Tam gori za belo Ljubljano
ena zvezda danica gori,
je še lepša kot jutranja zarja,
je še lepša, ko sonce gori gre.

Adijo, pa zdrava ostani,
podaj mi še enkrat roko,
name pa nikar ne pozabi,
če ravno drug fantič tvoj bo.

Spominjaj, da sva goreče
ljubila se tudi midva,
spominjaj se najine sreče,
če moreš brez tihih solza.

Ne bo(de)m ljubezni te prosil,
ne bo(de)m te prosil roke,
a v srcu jaz bo(de)m te nosil,
do zadnjega, zadnjega dne.

Obljubljena roka je bila,
obljubljeno je bilo srce,

a midva se nisva vprašala,
se smeva ljubiti al` ne.

Jaz nate ne bom pozabila,
zapisan si sredi srca,
a v srcu te bo(de)m nosila,
do konca življenja svoj`ga.

AL` ME BOŠ KAJ RADA IMELA

Al` me, al` me boš kaj rada imela,
ko bom, ko bom nosil suknjo belo,
sabri- sabljico pripasano,
puški- puškico nabasano?

Jaz bi, jaz bi te že rada imela,
ko bi, ko bi te sirota smela,
pa mi, pa mi mam`ca branijo,
da i- da imaš premajhno kajžico¹.

Kajži- kajžica res ni velika,
sem pa, sem pa fantič kot se šika,
čez en mesec, al pa dva,
se boš, se boš za mano jokala.

Za te- za teboj se ne bom jokala,
rajši, rajši si bom dru(z)`ga zbrala,
ta(c)`ga, ta(c)`ga, k` `ma zadost` blaga,
hiši- hišico na štuka² dva.

Ta ki, ta ki ima visoke hiše,
taki, taki tebe dekle ne poiš`e,
ta ki, ta ki ima zadost` blaga,
taki tebe dekle ne pozna.

¹ Op. ur.: kajžica – zidana ali lesena hiška.

² Op. ur.: štuk/štuka – nadstropje/nadstropji.

BLEDA LUNA

Bleda luna mirno plava skoz oblake in megle,
mene gleda in me vpraša, kaj mi je, kako mi gre.

Žalostno za tabo gledam vsako noč, pa tud` nocoj.
Oh, kako sem jaz nesrečen, da ne morem zdaj s teboj.

Tebi, luna, bom povedal, ker tako molčati znaš,
zved`la boš, zakaj žalujem in se jokam že en čas.

Tebi luna, bom povedal, kaj mi tak` srce teži,
da od mraka pa do zore meni spati ne pusti.

Bleda luna, pojdi v dolino, kjer drevesa rastejo.
Vid`la boš, ko megla zgine, v eno majhno hišico.

Pojd` čez travnike in ceste, skozi okno v hišo glej,
not` zagledala boš dekle, mojo ljubo za vselej.

Bleda luna, tiha luna, stopi v njeno izbico
in povej ji, da jo ljubim, da jaz ljubim samo njo.

BRATCI VESELI VSI

Bratci veseli vsi,
tralalala, tralalala,
pesem zapojmo si,
tralalala.

Od vinca sladkega,
ko` sonca čistega,
tralalala, tralalala,
tralalala, tralalala.

En glažek³ al pa dva,
tralalala, tralalala,
to nam korajžo da,
tralalala.

En glažek al pa tri,
to nam korajžo stri⁴,
tralalala, tralalala,
tralalala, tralalala.

³ Op. ur.: glažek – kozarček.

⁴ Op. ur.: stri – naredi.

En glažek al pa štir` ,
saj je vse en hudir,
tralalala, tralalala,
tralalala, tralalala.

En glažek al pa pet,
zdaj pa ga dajmo spet,
tralalala, tralalala,
tralalala, tralalala.

En glažek al pa »zekst«⁵,
zdaj pa ga dajmo eks,
tralalala, tralalala,
tralalala, tralalala.

⁵ Op. ur.: Ponemčena števka »zekst« pomeni šest.

CVETI DEKLETU ROŽMARIN

Cveti dekletu rožmarin,
oj rožmarin zelen,
ne našel bi v deželah treh,
fant lepšega noben.

Oj cveti, cveti rožmarin
in duh ti duh ti skozi vas,
in duh ti skozi vas.

Pod okno pride fantič mlad,
zdaj mora v boj krvav:
»Daj rožmarina zelen`ga,
še šopek mi v pozdrav.

Ko puške bodo pokale,
na te, na te mi bo v spomin,
na te mi bo v spomin.«

Dekle na oknu skloni se,
vršič utrga mlad,
pa vsa solzna ga fantiču pripne,
pripne za gumbič zlat.

»Na rožmarinček fantič moj,
ker ljubim, ljubim te srčno,
ker ljubim te srčno!«

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI VODE

Čez tri gore, čez tri vode,
čez tri zelene travnike,
moj ljubi hodi k meni v vas
in vriska in poje naglas.

Saj hodim, hodim res za njo,
kakor meglica za vodo.
Sem strgal nove čeveljčke,
zdaj bom pa še svoje noge.

Po vasi ljubček prižvižglja
in znamenje navadno da,
zavriska, razgrinja se,
zapoje, da razlega se.

Odpreti mu ljubica hiti,
ga v svetlo kamrico spusti.
Pritiska ga na srčece,
poljublja ga na ličice.

A če podnevi sreča ga,
ga nič ne vidi, ne pozna.
Saj treba vedet` ni ljudem,
kar znano je tihim nočem.

DEKLE JE NA PRAGU STAL(A)

Dekle je na pragu stal(a),
svetle zvezde preštevala,
svetle zvezde v kraj gredo,
preljub` moj fantič, pojd` domov.

Da te ne bodo ljudje sreč` vali,
da te ne bodo spraševali,
kod si hodil, kje si bil,
da si tak` šolenčke⁶ zrosil.

Jaz sem hodil po planin`cah,
po zelenih košenincah⁷,
tam sem hodil, tam sem bil,
sem drobne ptičke pet` učil.

Kaj so to za ene ptičke,
ki imajo rdeče ličke,
rdeče ličke, črne oči,
pri takih kratke so noči.

⁶ Op. ur.: šolenčki – čevlji.

⁷ Op. ur.: košenince - pokošeni travniki.

DEKLE IN ROŽA (ROŽA NA VRTU ZELENEM CVETE)

Roža na vrtu zelenem cvete,
pride tja k roži veselo dekle,
rože si zaželi,
rožici govori:
»Pojdi, ah, pojdi z menoj.«

Žalostno roža povesi glavo,
dekle utrga cvet z mehko roko,
v dom ga prinese svoj:
»Tu mi vonj sladki tvoj.
večno oznanjaj pomlad!«

Pa ja na oknu cvetela pomlad,
pa je otožno kril rožico jad⁸,
roža cvetela je,
roža zvenela je,
deklica toči solze.

⁸ Op. ur.: jad – žalost.

DEKLE JE PO VODO ŠL(A)

Dekle je po vodo šl(a),
na visoke planine,
dekle je po vodo šl(a),
na visoke planine.

Vodo je zajemala,
je ribico zajela,
vodo je zajemala,
je ribico zajela.

Ribica jo je prosila:
»Oj, pusti me živeti.«,
ribica jo je prosila:
»Oj, pusti me živeti.«

Dekle b`lo je usmiljeno,
je ribico spustil(a),
dekle b`lo je usmiljeno,
je ribico spustil(a).

Ribica je zaplavala,
jo je dekle poškropilo,
ribica je zaplavala,
jo je dekle poškropilo.

DEKLE JE ZAJEMALO Z VEDROM VODO

Dekle je zajemalo z vedrom vodo,
pri bistrem studenčku vodico hladno.

Na vejici pa droben je ptiček sedel,
takole je deklici pel:

»Če voda v studenčku skali se kedaj,
gotovo izbira si drugo tedaj.«

Studenček, studenček zakaj se kališ,
moj fantič zakaj mi grešiš?

Oj ptica ti grda, kaj lažeš mi ti,
peruti, če mogla, pristrigla bi ti.

Jaz dobro vem to,
da me ljubi tako,
da me nikdar zapustil ne bo.

Minilo, minilo je leto in dan,
dekle je hodilo po vodo vsak dan.
Zakaj se je danes studenček skalil,
gotovo je fantič grešil.

DEKLE NA VRTIČU ROŽ`CE SADI

Dekle na vrtiču rož`ce sadi,
fantič pa mimo gre , pa ji veli:

»Trgaj mi rožice,
delaj mi pušelček,
če si še dekle za me.«

»Jaz pa že rož`ce natrgane imam,
pušeljc bi delala,
pa ga ne znam,
žide⁹ kupila bom, pušeljc povila bom,
fantič, le pridi ponj sam.«

Fantič res pride pod kamrico stat` ,
začne na polkne zelene rožljat` :

»Vstani gor ljubica,
sveti mi lunica,
lepše kot sonce podnev` .«

Ljubica noče iz postelje vstat` ,
fantu nobenega pušelčka dat` :

⁹ Op. ur.: žida - vrv

»Čakaj ti ljubica,

ti se boš jokala,

jaz pa se tebi smejal.«

Komaj minilo je mese`cev devet,

dekle dobil(a) je sinka na svet`.

Sinka zibala je,

milo jokala se:

»Kje pa si fantič zdaj ti.«

Fantič odšel je daleč po svet`,

tamkaj je videl prav dosti deklet,

zbral si je ljubico,

belo golobico,

lepšo ko` fajgelnov¹⁰ cvet.

¹⁰ Op. ur.: fajgeln - nagelj

DEKLE NA VRTU ZELENEM STOJI

Dekle na vrtu zelenem stoji,
pride mim` fantič, jo nagovori:
»Trgaj mi rožice, delaj mi pušelček,
če sem jaz fantič za te.«

»Rožic že dosti nabranih imam,
pušeljc bi delala pa ga ne znam,
žido kupila bom, pušelec nar`dila bom,
fantič le pridi ponj sam.«

Fantič je prišel pod okence stat,
dekle mu ni h`tela odgovora dat.
»Čakaj me ljubica, ti se boš jokala,
jaz se bom tebi smejal.«

Ko pa minilo je mes`cev devet,
fantič je prišel pod okence spet,
dekle jokal(a) je, sinka zibal(a) je,
jaz sem se, fantič, smejal.

DEKLE, ZAKAJ TAK` ŽALOSTNO?

Dekle, zakaj tak` žalostno povešaš mi oči?
Ker usahnil mi je rožmarin in nagelj se suši.

Dobiš za nagelj semena, vršič za rožmarin.
In drugi ti pognal bo cvet iz novih korenin.

Že drugi mi pognal bo spet tako lepo cvet(e)č,
al`nikdar več tako lepo, kot prvi je d(u)h9teč.

DEKLICA MILA

Deklica mila, kje si dobila,
laske tak` črne kot so noči.
Usta medena, roke snežene,
lica r(u)deča, zvezde v oči?

Mamica mila, me je povila,
v temnih nočeh v svoje lase.
Ko previjala, me zazibala,
večkrat je v svoje, črne lase.

DOBRO JUTRO

Travniki so že zeleni,
rož`ce vse so razcvetene,
pojd`mo jih kosit, pojd`mo jih kosit
in dekleta gor budit.

Dobro jutro, ljub`ca moja,
al` s` kaj dobro spančkala
Al` s` kaj spančkala, al` s` kaj sanjala,
al` s` kaj mislila na me?

Nič kaj dobro nisem spala,
celo noč sem preišljevala.
Men` se čudno zdi, men` se čudno zdi,
da te ni b`lo tri noči.

Kaj se ti bo čudno zdelo,
če me ni b`lo tri noči,
kaj pa takrat bo, kaj pa takrat bo,
ko me leta tri ne bo?

Treba bo slovo jemati,
v tuje kraje se podati,
siva suknjica, svetla sabljica,
to bo moja ljubica.

DOBRO JUTRO, »BOG DAJ«

Dobro jutro, »Bog daj«
svoje ljub`ce sem frej,
mi je dala, mi je poslala
moj prstan nazaj.

Pa ta prstan je zlat,
ima rdeče oko,
okrog njega je zapisala
moja ljub`ca slovo.

Me kamen teži,
ki na srcu leži,
odvaliti ga ne morem
brez tvoje moči.

Odvalila ga bom,
poročila se bom,
pred oltarjem,
pred našim farjem,
bova rekla: »Ja, ja.«

DREVI PA POJDEM V VAS

Drevi pa pojdem v vas,
tjakaj v sosedno vas,
tjakaj k moj`mu dekliču,
k(j)ero rajtam¹¹ vzeti.

Ko prišel sem pod okence,
potrkal sem na polkence:
»Ljuba moja odpiraj kamro
mene glav`ca boli.«

»Če pa tebe glav`ca boli,
pa pridi k meni ob polnoči,
da ti bom dala, dala zdravje,
na to belo `zglavje.«

»Če pa ti zdravilo imaš,
da ti mene ozdravit` znaš,
potem si moja prva ljuba,
pa nobena druga.«

¹¹ Op. ur.: rajtam - nameravam

DVE LET` IN POL SVA SE MIDVA LJUBILA

Dve let` in pol sva se midva ljubila,
dve let` in pol sva midva srečna b`la.
Al` božja roka naju je ločila,
sam bog ve, se vid`va še kdaj..

V senčici, kjer sva midva sedela,
so nama pele drobne ptičice;
sva slišala škrjančke žvrgoleti;
sva slišala pastirčke vriskati.

O, še enkrat v svojem življenju,
bi rada vid`la svoj`ga ljubega.
Za njega rada življenje dala bi,
zanj prelila svojo srčno kri.

Oj, srčno kri.

ENA PTIČKA PRILETELA

Ena ptička priletela,
vrh kasarne se je vse`la,
ona poje, žvrgoli,
vse mlade fante prebudi.

Mladi fantje le vstajajte,
eno pisemce spisajte,¹²
do očeta, matere
do svoje ljub`ce žalostne.

Očka so na pragu stali,
pisemce so prebirali.
Očka pisemce bero,
se mam`ca milo jokajo.

Kol`k noči že nisem spala,
ko sem tebe previjala,
kol`k noči pa še ne bom,
ko tebe vid`la več ne bom.

¹² Op. ur.: spisajte - napišite

EN HRIBČEK BOM KUPIL

En hribček bom kupil,
bom trte sadil.
Prijat`le bom vabil,
še sam ga bom pil.

Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

Tam gori za hramom en trsek¹³ stoji,
je z grozdem obložen, da komaj drži.

Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

Že čriček prepeva,
ne morem več spat` .
V trgatev veleva,
spet pojdemo brat.

¹³ Op. ur.: trsek - trta

Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

Konjički škrebljajo, ker voz`jo težko,
ker vince pelj(a)jo, k` je močno sladko.

Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

Prelepo rumeno, kak čisto zlato.
Le pijmo pošteno to žlahtno blago!

Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

ENO DREVCE¹⁴ MI JE ZRAS(T)LO

Eno drevce mi je zras(t)lo, drevce zeleno,
eno drevce mi je zras(t)lo, drevce zeleno.

Pod tem drevcem hladna senca, hladna senčica,
pod tem drevcem hladna senca, hladna senčica.

Notri spava moje dekle, jaz pa zraven nje,
notri spava moje dekle, jaz pa zraven nje.

Ona mene povprašuje, kdaj se ženil bom,
ona mene povprašuje, kdaj se ženil bom.

Jaz se ne bom nikdar ženil, ledik¹⁵ bom ostal,
jaz se ne bom nikdar ženil, ledik bom ostal.

Mene bo(j)ó pokopali, štirje fantiči,
mene bo(j)ó pokopali, štirje fantiči.

Na mojem grobu bo(de) zrasla bela lilija,
na mojem grobu bo(de) zrasla bela lilija,
bela lilija.

¹⁴ Op. ur.: drevce- drevo

¹⁵ Op. ur.: ledik – neoženjen, samski

FANTJE PO POLJ` GREDO

Fantje po polj` gredo,
žvižgajo in pojo,
jaz pa piščalko imam,
žvižgat` ne znam.

Včasih je luštno b`lo,
zdaj pa ni več tako,
včasih smo vince pil`,
zdaj pa vodo.

Včasih me rada ima,
včasih pa godrnja,
včasih pa kjer me vid`,
prav`: »Le še prid`.«

FANTJE SE ZBIRAJO

Fantje se zbirajo
s kranjske dežele,
dekleta se jokajo,
kaj bodo počele.

Nič se ne jokajte,
saj greste z nami,
ve boste kuhale,
mi pa streljali.

Imel sem ljubico,
pa sem jo izgubil,
srečen bo tisti fant,
ki jo bo dobil.

Imel sem ptičico,
pa mi je zletela,
srečna bo vejica,
kjer se bo vse`la.

Vej`ca je suha b`la,
pa se je zlomila,
ptička je kunštna¹⁶ b`la,
pa je zletela.

Lepšega žita ni
kot je pšenica,
lepš`ga dekleta ni
kot je Kranjica¹⁷.

¹⁶ Op. ur.: kunštna - izbirčna

¹⁷ Op. ur.: Kranjica – dekle s kranjskega

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA

Glejte, že sonce zahaja,
skor(o) za goro bo šlo,
hladen počitek nam daj(a),
pojd` mo veselo domov.

Čujte zvoniti, počivat` zvoni.
Zvoni, le zvoni nocoj,
sladko počivat` zapoj.

Čujte po drevju šumeti,
glejte kak` vetrič pihlja,
urno že začne se mračiti,
hitro, da bomo doma.

Čujte zvoniti, počivat` zvoni.
Zvoni, le zvoni nocoj,
sladko počivat` zapoj.

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi.
Delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.

Takrat, zvonovi,
zvonite lepo!
Kličite k očetu domov,
kličite nas v sveto nebo.

GOR ČEZ JEZERO

Gor čez jezero,
gor čez gmajnico,
kjer je dragi dom,
z mojo zibelko.
Kjer so me zibali,
mamica moja
in prepevali: »Haji - hajo.«

K` sem še majhen bil,
sem bil zdrav, vesel
in vesele pesmi pel.
Zdaj vse minulo je,
nič več pel ne bom,
zdaj ni več moj ljubi, dragi dom.

Hiša očina¹⁸, ljuba mamica,
oh, da b` našel še enkrat oba.
Da našel še bi jo
- mamico mojo,
pa bi speval spet: »Haji – hajo.«

¹⁸ Op. ur.: očina - očetova

GOREČI OGENJ BREZ PLAMENA

Goreči ogenj, brez plamena
v mojem srcu zdaj gori,
al` noben drug ga ne pogasi,
kakor tvoje črne oči.

Ur`ca sedem je odbila,
sonce je za goro šlo,
al` nato pa pride bleda luna,
ki žari se za goro.

Jaz jo gledam in jo vprašam,
kaj mi za povedat` `ma,
al` ona se za oblake skrije,
mi še odgovora ne da.

HIJA-HO, STARO KLJUSE

Hija-ho, staro kljuse hija-ho,
hija-ho n`mal` potegni, pa bo šlo,
hija-ho, hija-ho, staro kljuse hija-ho,
n`mal` potegni, pa bo šlo.

Jaz pa moje staro kljuse,
rada se spominjava,
kak` je bilo v tistih cajt`h,
ko aktivista sva bila.

Pr`d gostilno s`m zap(j)el(u),
fuks¹⁹ pa je pred vozom stal,
ko pa je spet pošta prišla,
eno s`m mu z gajžo²⁰ dal.

Hija-ho, staro kljuse hija-ho,
hija-ho n`mal` potegni, pa bo šlo,
hija-ho, hija-ho, staro kljuse hija-ho,
n`mal` potegni, pa bo šlo.

¹⁹ Op. ur.: fuks – kljuse, konj

²⁰ Op. ur.: gajža - bič

Enkrat s`m na birmo voz(u),
to je b`la `na čudna reč,
botrca je b`la debela,
široka k(u)k`r kmečka peč.

Gor na voz, za nobeno vižo,
se ni mogla skobacat` ,
kaj sem h`tel, k`r ni dr`gač` šlo,
s`m pr`tisl(u) j`(st) od zad` .

Hija-ho, staro kljuse hija-ho,
hija-ho n`mal` potegni, pa bo šlo,
hija-ho, hija-ho, staro kljuse hija-ho,
n`mal` potegni, pa bo šlo.

Enkr`t s`m `no ohcet voz(u),
tam so nob`l se držal` ,
nevesta je bel kranc`l `me(j)la,
č`prav se je pr`cej poznal` .

T`kr`t j`(st) s starim fuksom,
voz(u) s`m pr`sn(j)`t` počas` ,
a na tihem s`m si misl(u),
to bo kmalu še en špas.

Hija-ho, staro kljuse hija-ho,
hija-ho n`mal` potegni, pa bo šlo,
hija-ho, hija-ho, staro kljuse hija-ho,
n`mal` potegni, pa bo šlo.

Cel` živil`e`je j`(st) s`m de(j)lu
in l`dj` so mi plač`val`,
to pa bo sedaj narobe,
k`bo(j)o mene drug`pel`al`.

Vožn`a bo iz par na britof²¹,
od sveta slovo bom vzel.
V krsti čist`pr`m(j)r` bom ležal,
a na tihem si bom pel:

»Hija-ho, staro kljuse hija-ho,
hija-ho n`mal` potegni, pa bo šlo,
hija-ho, hija-ho, staro kljuse hija-ho,
n`mal` potegni, pa bo šlo.«

²¹ Op. ur.: britof - pokopališče

HIŠ`CA OB CEST` STOJI

Hiš`ca ob cest` stoji,
notri pa dekle spi,
fantič pa mimo gre,
gor jo budi.

Plačal bom fajmoštra²²,
mežnarja²³ od Krsta,
ti pa zibala boš,
sinka moj`ga.

Ena je g(o)rš` kot ti,
druga `ma dva al` tri,
tretja pa v kamr`ci,
sama leži.

Fantič ne poj tako,
men` je pr` src` hudo,
men` bo od žalosti,
poč`lo srce.

²² Op. ur.: fajmošter - duhovnik

²³ Op. ur.: mežnar - zvonar

HLADNA JESEN ŽE PRIHAJA

Hladna jesen že prihaja,
po dolin`cah slan(c)a pada,
čas se mi bo ženiti,
pa nimam `zbrane še ljubice.

Imel sem ljub`co že izbrano,
od drugih fantov zapeljano,
kam se, revček, zdaj `čem podat` ,
pa eno drugo si ljub`co `zbrat`?

Mežnar je že dan zazvonil,
jaz še nisem nič poljubil,
nič poljubil, nič zaspal,
še sam ne vem, kam bi glav`co d(j)al.

Furmani²⁴ po cest` pelj(a)jo,
konj`či štal`ci rezgetajo,
treba jih bo futrati²⁵,
al` jaz sem še pri svoj` ljubici.

²⁴ Op. ur.: furman - voznik konja z vozom.

²⁵ Op. ur.: futrati - nahraniti

HRIBČI PONIŽAJTE SE

Hribčki ponižajte se!

Dolin`ce povišajte se!

Da se bo vid`lo to ravno polje,
da bom vid`la kje fantič moj gre.

Oblački razkadite se!

Meglice razpršite se!

Da se bo vid`lo to jasno nebo,
da bom vid`la kje fantič moj bo.

Litri napolnite se!

Kozarci izpraznite se!

Da se bo vid`lo kozarcu do dna,
da bom vid`la kak` fantič pit` zna.

IMEL SEM LEPO DEKLE

Imel sem lepo dekle,
pa me zapustil(a) je.
Sem domačijo imel,
pa mi pogorela je.

Sem denarja imel na kupe,
miške so ga zglodale.
Zdaj edina, dobra volja,
mi ostala je.

Pa kaj me briga denar,
drugega zaslužil bom.

Novo hišo si bom zgradil,
nove trte nasadil,
dobro vino prideloval,
dobre volje bom ostal.

Kar zadeva dobre volje,
na pretek je še imam.
Pridite kdaj naokoli,
tudi vam jo dam!

JAZ BI RAD RDEČIH ROŽ

Dekle , daj mi rož rdečih,
dekle, rožmarina daj,
da bom- da bom sanjal o pomladi,
da bo- da bo moj mladostni maj.

Zate nimam rož rdečih,
tudi rožmarina ne.

Z roža- z rožami bi rad ljubezni,
z rožma- z rožmarinom rad bi nad²⁶.

Rož rdečih zame nimaš,
rožmarina tudi ne.
Žalo- žalostno je srce moje,
žalo- žalosten sem jaz fantič.

Kaj pomeni roža rdeča,
kaj pomeni rožmarin?
Roža- roža rdeča je ljubezen,
rožma- rožmarin je za spomin.

²⁶ Op. ur.: nada - upanje

JAZ BI RAD RDEČIH ROŽ (DEKLE, DAJ MI ROŽ RDEČIH)

Jaz bi rad rdečih rož,
jaz bi rožmarina rad,
z rožami bi rad ljubezni,
z rožma- z rožmarinom rad bi nad.

Dekle, daj mi rož rdečih,
rožmarina tudi daj.
Da bom- da bom sanjal o pomladi,
da bo- da bo moj mladostni maj!

Zate nimam rož rdečih,
rožmarina tudi ne,
z roža- z rožami bi rad ljubezni,
z rožma- z rožmarinom rad bi nad.

Rož rdečih zame nimaš,
rožmarina tudi ne,
žalo- žalostno je srce moje,
žalo- žalosten sem jaz fantič!

Kaj pomeni roža rdeča?
Kaj pomeni rožmarin?
Roža- roža rdeča je ljubezen,
rožma- rožmarin je za spomin.

JAZ SEM PLANINSKI LOVEC

Jaz sem planinski lovec,
v planincah je moj dom.
Ko zjutraj zgodaj vstanem,
v planinco se podam.

Ko pa vrh planince pridem,
si zajčkov nastreljam.
Ko zvečer domov pridem,
grem ljub`co gor budit.

Odpiraj dekle kamro,
nocoj (ta)zadnjikrat.
Nocoj al` jutri večer,
potem pa nikdar več.

JAZ SEM SI PA NEKAJ ZMISLIL

Jaz sem si pa nekaj zmisлил, zmisлил
in naredil bom ta špas.

In naredil
in naredil
in naredil, naredil
bom ta špas.

Drev` ko bodo mam`ca spali, spali,
jaz pa pojdem k ljub`ci v vas.

Jaz pa pojdem,
jaz pa pojdem,
jaz pa pojdem, pojdem
k ljub`ci v vas.

Prav na rahlo bom potrkal, trkal,
da se mam`ca ne zbude.

Da se mam`ca,
da se mam`ca,
da se mam`ca, mam`ca
ne zbude.

Tih skoz` okno se bom splazil, splazil,
svojo ljub`co rad imel.

Svojo ljub`co,
svojo ljub`co,
svojo ljub`co, ljub`co
rad imel.

JE PA DAVI SLAN(C)A PA`LA

Je pa davi slan(c)a pa`la,
na zelene travnike.
Je vso trav`co pomorila,
vse ta žlahtne²⁷ rožice.

Men` pa ni za rož`ce moje,
če jih slan(c)a pomori.
Men` je le za dekle moje,
če me ona zapusti.

Če me rajtaš²⁸ zapustiti,
moraš prej povedati.
Da bom vedel v vas hoditi,
k eni drugi ljubici.

Prav na sredi moj`ga srca
ena rožica cveti.
Če ne boš je zalivala,
se gotovo posuši.

S čim jo bodem zalivala,
k` nimam vinca, ne vode?
Jaz jo bodem zalivala
s svoj`mi grenkimi solzami.

²⁷ Op. ur.: Žlahtne - plemenite

²⁸ Op. ur.: rajtaš - nameravaš

JORGOVAN

Bil lep je sončni majski dan,
ko v vrtu cvetel, ko v vrtu cvetel je jorgovan.

Na vejici je škrjanček pel
in nama lahko noč želel.

Ko sva objela se v slovo,
imela solzno, solzno si oko.

V trepetu si prosila me,
naj vedno ljubim tebe le.

Da strnil se hudobni svet,
uničil rože, uničil rože tvoj je cvet.

Da mrtvo utihnilo srce,
ki vedno bilo je za te.

Zavito cvetje bo v škrlat,
na razglasni deski, na razglasni deski bo plakat.

Pogumno čitaj in ga glej
in srčku svojemu povej.

Spet lep bo sončni majski dan,
spet cvetel bode, spet cvetel bode jorgovan.

Ob vonju cvetke si v spomin
prikliči sanje iz davnin.

KAJ BOŠ ZA MANO HODIL

Kaj boš za mano hodil,
srebrne rink`ce²⁹ nosil!

Mar b` bil, mar b` bil te rink`ce doli d(j)al,
pa b` bil doma ostal.

Kaj boš, kaj boš za mano hodil,
pa biksane škornj()ce nosil!

Mar b` bil, mar b` bil te škoren(j)ce doli d(j)al,
pa b` bil doma ostal.

Kaj boš za mano hodil,
klobuček po strani nosil!

Mar b` bil, mar b` bil klobuček doli d(j)al,
pa b` bil doma ostal.

Okol` , okol` sem se zasukal,
korajžno sem zaukal:

»Bog te, Bog te obvar` stotisočkrat,
pri teb` sem zadnjokrat!«

²⁹ Op. ur.: rink`ce (rinka) - prstan

KAJ SE TI FANTIČ

Kaj se ti fantič
v nevarnost podajaš?
Čez Sav`co v vas hodiš,
pa plavat ne znaš?

Savice sila
bo tebe utopila.
Deklici v kamri
bo počlo srce.

Mene poslušaj
in več ne poskušaj
čez Sav`co v vas hodit`,
ker plavat ne znaš!

Fantič premladi,
ne vdaj se navadi,
namest` da b` v vas hodil,
raj` sladko zaspi!

KAKO JE JASNO TO JUTRO

Kako je jasno to jutro,
ko prihajam k tebi jaz voščit.
Prišel sem k tebi z veseljem,
da iskreno ti čestitam.

Že prišla je zlata zora,
že se dela beli da-an.
O, le vstani mamica moja,
glej kako je že svetlo.

Takrat, ko si se (ti) rodila,
vsi popki (so) se razcveteli,
na tvojem krstnem kamnu,
drobni slavčki so zapeli.

Že prišla je zlata zora,
že se dela beli da-an.
O, le vstani mamica moja,
glej kako je že svetlo.

Pozabi na udarce skeleče,
ki so srce tvoje ranili
in pomni da dnevi sreče
spet nazaj se bodo vrnili.

Že prišla je zlata zora,
že se dela beli da-an.
O, le vstani mamica moja,
glej kako je že svetlo.

Rad bil bi drobni ptiček,
skočil na okno zorano,
da voščil (bi) ti dobro jutro,
ko bi še v posteljici spala.

Že prišla je zlata zora,
že se dela beli da-an.
O, le vstani mamica moja,
glej kako je že svetlo.

KAZEN (TAM GORI ZA NAŠO VASJO)

Tam gori za našo vasjo,
tri lipe zelene cveto
in sonce rumeno se smeje,
v zelene te lipice tri.

Tam gori za našo vasjo,
v treh lipah tri ptičke pojo.
I, kaj pa pojo mi tri ptičke,
v treh lipicah tam za vasjo?

Tam gori za našo vasjo,
pojo mi tri ptičke tako:
»Oj, ljubica tvoja, ti fantič,
ne ljubi, ne ljubi te več.«

Tam gori za našo vasjo,
tri lažejo ptičke grdo.
Ne boste lagale, ve ptičke,
v zelenih mi lipicah treh.

Tam gori za našo vasjo,
mi počila puškica bo
in žalostno bodo tri ptičke
zajokale v lipicah treh.

KJE JE MOJ MILI DOM

Kje je moj mili dom,
mili dom,
mili dom,
kje je moj mili dom?

Kje je deželica,
deželica,
deželica,
kje je deželica?

Kje je moja ljubica,
ljubica,
ljubica,
kje je moja ljubica?

Ljub`ca prav sladko spi,
sladko spi,
sladko spi,
ljub`ca prav sladko spi.

Se več ne prebudi,
prebudi,
prebudi,
se več ne prebudi.

KJER VALOVI SAVE

Kjer valovi Save režejo gore,
kjer je polno cvetja,
kjer veselje je.

Kjer so žitna polja v soncu ožarjena,
tja me srce vleče,
tam sem jaz doma.

Iz gozdov nam temnih veje sladki mir,
tam je koča moja,
tam je sreče vir.

Oh, zakaj sem tukaj, v tujem kraju zdaj?
Ptiček daj mi krila,
da zletim nazaj!

S kril bi tvojih videl ves slovenski svet.
Čar bi zemlje naše,
videl njen pogled.
Triglav, bele stene, Pohorja granit,
preko naših hribov
sije zarje svit.

Tudi tu je krasno, širi se ravan.
Ceste, reke, mesta,
veter piha plan.
Vendar duše svoje tukaj ne pustim,
tja v domače kraje
srčno si želim.

KJE SO TISTE ROŽICE

Kje so tiste rožice,
pisane in bele?
Moj`ga srca ljubice,
žlahtno, žlahtno so cvetele.
Ah, pomlad je šla od nas,
vzela jih je zima, mraz.

Kje so moje ptičice,
kam so zdaj zletele?
Oh, nedolžne pevčice,
kak`so, kak`so žvrgolele!
Zanke b`le nastavljene,
ptičke so se ujele vse.

Kje je tista deklica,
v vrtu je sedela?
Lepa kakor rožica,
pesmi, pesmice je pela.
Hitro, hitro mine čas,
mine tudi lep obraz.

Kje je fantič zdaj vesel,
ki je to prepeval,

da bi še enkrat to zapel,
kratek čas nam delal.
Hitro, hitro mine čas,
ah, ne bo ga več pri nas.

KJE SO TISTE STEZICE

Kje so tiste stezice,
k` so včasih bile?
Zdaj pa raste grmovje
in zelene trave.

Bom grmovje posekal,
travico požel,
bom naredil stezice,
ki so včasih bile.

Vse stezice so lepe,
a najlepša je ta,
ki me do hiš`ce pripelje,
kjer je mam`ca doma.

KL`UČ OD K(J)VDRA³⁰ *Sestavila: Medved Rado in Ferle Jože*

Kl`uč od k(j)vdra,
šlauf³¹ od soda
fot`r³² n`š je skril.

Laufam³³ k Pavl`t,
a na žalost,
t`m je glih³⁴ tak(u).

Le samo žeja mene res muči,
žeja me res muči.
Tralalalalala....

Od F`rl(j)`ta (k)j(e) (u)
Kote re(j)s je dolga pot.
Al št`mbal tam, on je pintar³⁵,
tam zagledam sod.

Le samo žeja mene res muči,
žeja me res muči.
Tralalalalala....

³⁰ Op. ur.: k(j)vder - klet

³¹ Op. ur.: šlauf - cev

³² Op. ur.: fotr` - oče

³³ Op. ur.: laufam - tečem

³⁴ Op. ur.: glih - ravno

³⁵ Op. ur.: pintar – izdelovalec in popravljalec sodov za vino

KO JANEZEK SE ŽENIL JE

Marjetica še mlada je,
a Janez tud` ne star.
Zato pa naj`no geslo je:
»Otrok naj Bog obvar`!«

Min(u)lo mes`cev je devet,
pa štoklja pricaplja.
Prinesla je Marjetici
sinčka zalega.

Zdaj Janez beli si glavo,
od kod je prišla stvar.
Saj geslo naj`no je bilo:
»Otrok naj Bog obvar`!«

Marjetica pa dobro ve,
od kod je prišla stvar,
saj prejšnji fantič ni dejal:
»Otrok naj Bog obvar`!«

Marjetica tolaži ga:
»Ne beli si glave!
Saj Anica,
tud` brez moža,
rodila je kar dva.«

KO LANI SEM TOD³⁶ MIMO ŠEL

Ko lani tod sem mimo šel,
na oknu nagelj je cvetel.
Za oknom pa je nekdo bil,
ki pesmi, pesmice je pel.
(ki je pesmi, pesmice drobil)

Ko letos zopet mimo grem,
na okno naglo se ozrem,
pa vidim, da več cvetja ni
in nagelj, nagelj se suši.

Pa druge vprašam,
k` me skrbi,
zakaj veš petja, cvetja ni.

Pa mi reko, da leto bo,
kar spava³⁷, spava pod zemljo.
(draga)

Že črna zemlja krije jo,
njo, ki sem ljubil jo srčno.
Zdaj že počiva in trohni,
za me pa druge drage ni.

³⁶ Op. ur.: tod - tukaj

³⁷ Op. ur.: spava - spi

KO PTIČICA NA TUJE GRE

Ko ptičica na tuje gre,
v kljunčku nese pisemce.
Le nesi, nesi pisemce,
do moje ljubice.

Ko pisemce prebrala je,
prav milo se jokala je.
Le jokaj, jokaj se dekle,
saj več ne bova vid`la se.

Bravo fantič, dobro znaš,
kjerkol` moreš, me golj`faš,
drugam se hodiš veselit,
k meni pa le za kratek čas.

KO` PTIČICA SEM PEVALA³⁸

Ko ptičica sem pevala,
sem sladke sanje sanjala.
Oh, zdaj pa zdaj, pa nikdar več,
veselje moje preč je preč.

Cvetela sem kot rožica,
nebeškimi žarkom ljubljena.
Oh, zdaj pa zdaj, pa nikdar več,
veselje moje preč je preč.

Oj, rožice moje miljene,
so zale vence spletale.
Oh, zdaj pa zdaj, pa nikdar več,
veselje moje preč je preč.

Le pod menoj še biva mir,
krog mene pa ga ni nikjer.
Srce le tja, le tja želi,
kjer angel moj leži, leži.

³⁸ Op. ur.: pevala – prepevala, pela

KO SO FANTJE PROTI VASI ŠLI

Ko so fantje proti vasi šli,
lepe pesmi so prepevali,
jaz pa nisem pel,
nisem bil vesel,
pa tudi z njimi jaz nisem šel.

Šel sem tja pod njeno okence,
moje verne, drage ljubice,
ona mirno spi, ona sladko spi
in se nič več ne prebudi.

Šel bom tja na grob zeleni,
z rožami ves posajeni,
tam si utrgam cvet, nageljček rdeč,
k` je men` in moji ljub`ci všeč.

KRANJČIČEV JURIJ (JAZ SEM KRANJČIČEV JURIJ)

Jaz sem Kranjčičev Jurij,
Marička odpri duri³⁹, ha, ha!
Sem zauber⁴⁰ fant,
k` `mam ves nov gvant⁴¹.

Pa mamca odpre duri,
jo Jurij `koj odkuri, ha, ha!
Ta zauber fant,
k` `maš ves nov gvant.

Škrjanček se v zrak vzdiguje,
se fantu posmehuje ha, ha.
Doma bi ostal,
pa bi bil zdrav!

³⁹ Op. ur.: duri - vrata

⁴⁰ Op. ur.: zauber – lep

⁴¹ Op. ur.: gvant - obleka

KUKAVICA (SLIŠALA SEM PTIČKO PET)

Slišala sem ptičko pet,
zapela je ku-ku.
K`tera mora nek` to bit`,
ki poje tak` lepo?
To je gotovo kukav`ca,
je moj`ga srca ljubica:
»Ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku,«
tako je kukala.

Dekle pasl(a) je ovce,
začela zvezde štet`.
Rada b`la bi zvedela,
k(e)daj bo treba umret.
Zglasila se je kukav`ca,
prav žalostno zakukakla:
»Ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku,«
tako je kukala.

Kaj te bom poslušala,
za norca me imaš.
Sem te dost`krat slišala,
vem kakšen glas imaš.
A kukav`ca je kukakala,
na veji se je gugala:
»Ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku,«
tako je kukala.

LE PREDI, DEKLE, PREDI

Le predi, dekle, predi,
prav tanko nit naredi,
da se bo krotičila
in tud` ne tkalcu trgala,
dr-dr, dr-dr, dr-dr.

Poštena je predica
in stara je resnica,
da tisto dekle kaj velja,
ki obleko vso domačo ima,
dr-dr, dr-dr, dr-dr.

Le predi prav vesela,
boš lepe pesmi pela,
kolovrat pojde rad okrog,
bo tekla lepše nit od rok.
Dr-dr, dr-dr, dr-dr.

LE SEKAJ, SEKAJ SMREČICO

Le sekaj, sekaj smrečico,
ti dreja-dreja, ti drom,
da si boš stesal barčico,
ti dreja-dreja, ti drom.

Je smrečica posekana,
ti dreja-dreja, ti drom,
za barčico pripravljena,
ti dreja-dreja, ti drom.

Je barčica napravljena,
ti dreja-dreja, ti drom,
na morje je postavljena,
ti dreja-dreja, ti drom.

Le (v)drin, le (v)drin
od kraja preč,
ti dreja-dreja, ti drom,
ne boš me vid`la ljub`ca več,
ti dreja-dreja, ti drom.

Je barčica zaplavala,
ti dreja-dreja, ti drom,
dekle je pa zajokal(a),
ti dreja-dreja, ti drom.

Le jokaj se, le jokaj se,
ti dreja-dreja, ti drom,
saj nisi moje več dekle,
ti dreja-dreja, ti drom.

LJUBI, LJUBI OČKA

Ljubi, ljubi očka, kaj si rekel,
ko se, ko se kostanj obleti?
Čas, oj, čas kostanja je potekel,
ali, ali tebe očka ni.

Kol`ko, kol`kokrat sva govorila,
Marjan, Marjan, mamica in jaz,
če se, če se vrneš k nam na zimo,
kakšen, kakšen raj bo spet pri nas.

Našo, našo šolo so zaprli,
vojna, vojna lopa tam stoji,
pa še, pa še nekaj bi omenil,
bot`r, bot`rček me zdaj uči.

Ko sem, ko sem drobno pismo sklenil,
mami, mamici sem dal ga brat`,
pa še , pa še tisto bi omenil,
plaka-, plakala⁴² je tistikrat.

⁴² Op. ur.: plakala- jokala

LUNA SIJE

Luna sije,
klad`vo bije,
trudne, pozne ure že.

Pre(d) neznane,
srčne rane,
meni spati ne puste.

Ti si kriva,
ljubezniva
deklica neusmiljena;
ti me raniš,
ti mi braniš,
da ne morem spat` doma.

Obraz mil, tvoj po sili,
mi je vedno pred očmi,
`zdihaajoče,
srce vroče,
vedno k tebi hrepeni.

MAJOL`KA BOD` POZDRAVLJENA

Majol`ka bod` pozdravljena,
ker z vincem si pripravljena.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Od zunaj lepo pisana,
od znotraj z vincem štrihana⁴³.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Ker vince radi imamo,
majol`čico štimamo.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Le primi jo za roče,
naj teče, kakor hoče.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,

⁴³ Op. ur.: štrihana- barvana

majo-majol-čica.

Tud` sosed naj še pije,
da sladko vince užije.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Majol`ka kaj si st`rila,
da si nas napojila?

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Zdaj se ti poslovimo,
da pamet` ne izgubimo.

Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.

Če Bog da spet veseli,
še večkrat bomo peli:

»Majol`ka, majol`ka,
majol-majol-majol-čica,
majol`ka, majol`ka,
majo-majol-čica.«

MAMI, KDO JE BIL MOJ OČKA?

Mami, kdo je bil moj očka?

Ljubo dekle ne sprašuj,
on po širnem svetu hodi,
zate, zame mu ni mar.

Zunaj je nevihta bila,
dež na okna je rosil,
midva sva se poljubila,
lep večer je nama bil.

Oh, kako sem ga ljubila,
on me je zasmehoval,
vse kar hotel je, sem storila,
potem pa me ni več poznal.

Ko me blede smrt objame,
črna zemlja krije me,
a ljubezen iz groba klije:
»Dragi ne pozabi me!«

MARIČKA *Napisal Ivan Podlesnik*

Marička je šla krav`co molst`,
pod bika se je usedla,
za bing`c ga je cukala,
pa mleka ni dobila.

Hojladrija, hojladrom...

To ravno na nedeljo je b`lo,
na nedeljo opoldne,
ko ni dru(z)ga mislila,
kam bi šla popoldne.

Hojladrija, hojladrom...

Ko ven iz stal`ce prišla je,
mamici je rekla:
»Krav`ca mleka mi ne da,
pa tako sem vlekla!«

Hojladrija, hojladrom...

Lepo se je našminkala,
gori okrog nosa,
glih tako je `zgedala,
kakor mlada koza.

Hojladrija, hojladrom...

Potem lepo umije se,
lepo se je naprav`la,
mamica pa reče ji:
»Kam pa spet greš havra.«

Hojladrija, hojladrom...

MATI

Ko svetlo sonce gre za goro spat
in pošlje zadnji mi pozdrav slad(a)k,
ko svetle zvezde na nebu žare,
vse lučke v oknu zableste.

Zdaj mamin sinko v zibki je zaspal,
saj bil je dolg, predolg ves dan.
Še prej ko v mehki zibelki zaspi,
takole mami govori:

»Mati, daj, zapoj mi še enkrat pesmico,
mati, da zasanjal bo(de)m bolj sladko.«

Je od takrat min(u)lo mnogo let,
odrasel sinko šel je v širni svet.
Zdaj mamica nič več ne poje mu,
da bi zasnival⁴⁴ v sladkem snu.

V temnem grobu mama mirno spi
in blede lučka ji v pozdrav gori.
A sinko njen pa še na grob` kleči
in tiho, tiho v noč ihti:

⁴⁴ Op. ur.: zasnival - zaspal

˘Mati, če jokala`radi mene si k(e)daj,
mati, zdaj ne joči in pozabi vse nazaj.«

Čuvaj sinka svojega skrbno,
da zasanjal bo(de)š bolj sladko.

MED CVETLICAMI PO LOGU

Med cveticami po logu,
teče voda Bistrica.
K njej se pa sprehajati hodi,
zapeljana deklica.

Enkrat pa v valove bistre,
deklica se zastrmi,
tiha voda zašepeče,
lahno, lažno zašumi.

Kaj mi bo(de)š dekle dalo,
da ti služim tak` zvesto,
da ti umivam lice z alo,
da je čisto in mlado.

Deklica pomisli malo,
sname z roke prstan zlat,
kot zaslužen plačilo
vrže ga v valovja hlad.

MIHA NE VE

Miha ne ve, kaj je srce,
ljubezni ne pozna.
Miha ne ve, kaj je srce,
zato ostane stric.

Miha, oj Miha, kako si zabit,
če Micko zagledaš, ne veš kaj storit.

Miha, oj Miha,
jaz rada te `mam,
čeprav si zarukan, zaspan.

Janez pa ve, kaj je srce,
o ljubezni dobro ve.
Janez pa ve, kaj je srce,
zato ima ljubici dve.

Janez, oh Janez, ti nič ne zardiš,
če Micko zagledaš, ji nasproti hitiš.

Janez, oj Janez,
jaz rada te imam,
če ravno že svoj`ga imam.

MI SMO FANTJE S SVIBNEGA DOMA

Mi smo fantje s Svibnega doma,
pa mi smo fantje s Svibnega doma,
po nos` se nam pozna.

Od tam, kjer raste sama cepl`enka,
od tam smo mi doma.

Pa v Svibnu zdaj ga pijmo,
pijmo kar se da,
da bi tukaj veseli in dobre volje b`li.

Zdaj pa še zapojmo,
pesem svibensko,
da dekletom in fantom pri srcu bo hudo.

Mi smo fantje s Svibnega doma,
pa mi smo fantje s Svibnega doma,
po nos` se nam pozna.

Od tam, kjer raste sama šmar`nca,
od tam smo mi doma.

MOJA DEŽELA

Jaz vem za deželo, prelepo slovi.
Vsak kdor jo pozna., jo visoko časti.

Slovensko deželo, jaz v mislih imam.
Nikdar je visoko, dočislat⁴⁵ ne znam.

Zatorej resnično povem,
slovenski deželi,
enake ne vem.

V tej lepi deželi, jaz mirno živim.
Pošteno s prijat`i, se veselim.

Pošteno veselje povsod je doma.
Slovenci povsod smo vesel`ga srca.

Zatorej resnično povem,
slovenski deželi,
enake ne vem.

⁴⁵ Op. ur.: dočislat - častiti

MOJA KOSA JE KRIŽAVNA⁴⁶

Moja kosa je križavna,
ker ne reže mi nič več.
Moje dekle je kujavna⁴⁷,
ker ne poje mi nič več.

Dobre kose, mrzle rose,
rada trav`ca se kosi.
Jaz pa zmeraj premišljujem,
oj, kja delaš, dekle ti.

Holadrija, holadrom, holadrija, holadrom,
holadrija, holadrom, holadri, holadrom.

Ti, ki srce si mi vnela,
meni srčni mir kališ.
Na vsem svetu ni zdravila,
če ti mene zapustiš.

Dobre kose, mrzle rose,
rada trav`ca se kosi.
Jaz pa zmeraj premišljujem,
oj, kja delaš, dekle ti.

⁴⁶ Op. ur.: križavna – skrhana, ne dovolj nabrušena

⁴⁷ Op. ur.: kujavna - užaljena

Holadrija, holadrom, holadrija, holadrom,
holadrija, holadrom, holadri, holadrom.

Oh adijo, ljub`ca moja,
danes grem od tebe pr(e)č,
ker od jutra do večera,
se ne bova vid`la več.

Dobre kose, mrzle rose,
rada trav`ca se kosi.
Jaz pa zmeraj premišljujem,
oj, kja delaš, dekle ti.

Holadrija, holadrom, holadrija, holadrom,
holadrija, holadrom, holadri, holadrom.

MOJ DOM (V DOLIN`CI PRIJETNI JE LJUBI MOJ DOM)

V dolin`ci prijetni je ljubi moj dom,
nikoli od njega podal se ne bom.
Pod lipo domačo najraje sedim,
v domačem veselju zadovoljno živim.

Le išči si sreče, prijatelj drugje,
al` misliš dobiti na tujem je kje?
Veliko mars`k`teri je hodil po svet,
nazadnje prot` domu se obrnil je spet.

Glej rož`ce domače najlepše cveto
in ptički domači najlepše pojo.
Prija`lji domači so mil`ga srca,
ljubezen, zvestoba le biva doma.

Doma preživeti si dneve želim.
Umreti se tudi doma ne bojim;
v domači gomili se spava sladko,
mi bratci, sestrice rahljajo zemljo.

MOJE DEKLE JE ŠE MLADO, JA, JA

Moje dekle je še mlado, ja, ja,
staro komaj šestnajst let.

Še štir` leta bom počakal, ja, ja,
da bo stara dvajset let.

Cela žlahta mi jo brani, ja, ja.
ker je revnega stanu.

Naj bo revna al` bogata, ja, ja,
moja je in moja bo.

Pred oltar jo bom peljal, ja, ja,
da bo rekla trikrat ja.

Zdaj si žena poročena, ja, ja
moja si in moja boš.

MOJ FANTIČ JE NA T`ROLSKO VANDRAL⁴⁸

Moj fantič je na T`rolsko vandral,
oj, zdaj pa tam bolan leži.

Zdaj pošte mi domov pošilja,
da naj mu jaz zdravila dam.

Tirolka mu je pušclc dala,
pa naj mu še zdravila da.

Oj, za bolezen so zdravila,
oj, za ljubezen jih pa ni.

⁴⁸ Op. ur.: vandrati – pohajkovati, odpotovati

MOJ FANTIČ JE PRIJEZDIL

Moj fantič je prijezdil,
konjička belega,
pod oknom se je vstavil,
al` si dekle ti doma.

Le pridi gori k meni,
na oknu najdeš ključ,
ko si bo(de)š ti odpiral,
jaz ti bom prižgala luč.

Le dol se k meni usedi,
na mojo desno stran,
da mi bo(de)š kaj povedal,
kakšen je vojaški stan.

Jaz bi ti že povedal,
kakšen je vojaški stan,
ko bi le zagvišno⁴⁹ vedel,
da sem jaz tvoj fantič sam` .

Prav žiher⁵⁰ mi verjameš,
da samo tebe imam,
saj v celem regimentu
noben`ga družga ne poznam.

⁴⁹ Op. ur.: zagvišno - sigurno

⁵⁰ Op. ur.: žiher – lahko

MOJ OČKA IMA KONJIČKA DVA

Moj očka ima konjička dva,
oba sta lepa, bela šimela.

Hola drija, dreja, hola drija drom,
hola drija dreja dreja drom.

Za enega jaz prosil bom,
da drevi v vas pojezdil bom.

Hola drija, dreja, hola drija drom,
hola drija dreja dreja drom.

Čez tri gore, čez tri dole,
čez tri zelene travnike.

Hola drija, dreja, hola drija drom,
hola drija dreja dreja drom.

Konjička j` dala v štalico,
mene v svetlo kamrico.

Hola drija, dreja, hola drija drom,
hola drija dreja dreja drom.

Konjičku j` dala ovsa, s`na,
men` j` pa dala ljubčka dva.

Hola drija, dreja, hola drija drom,
hola drija dreja dreja drom.

MOJ OČKA SO MI REKLI

Moj očka so mi rekli:

»Oženi se moj sin!

Tam gori na planinci,
oženi se moj sin.«

Kako se bom oženil,
k` nobene ne poznam,
tam gori na planinci
nobene ne poznam.

Če eno veliko vzamem,
me s hiše napodi,
tam gori na planinci,
me s hiše napodi.

Če eno majhno vzamem,
se v post`lji mi zgubi
tam gori na planinci,
se v post`lji mi zgubi.

Če eno debelo vzamem,
na sonc` se mi stopi,
tam gori na planinci,

na sonc` se mi stopi.

Če eno suho vzamem,
objemal bom kosti,
tam gori na planinci,
objemal bom kosti.

Če eno mlado vzamem,
kdaj pa bo(de)m spal,
tam gori na planinci,
kdaj pa bo(de)m spal.

Ponoči bo(de)m ljubil,
podnevi pa oral,
tam gori na planinci,
podnevi bom oral.

Najbolje, da ostanem,
ledik kot sem zdaj,
tam gori na planinci,
ledik kot sem zdaj.

MRZEL VETER TEBE ŽENE

Mrzel veter tebe žene,
drobna ptičica od nas,
ki `znad lipice zelene,
si mi pela kratek čas.

Vsako jutro, ptička moja,
zgodaj si prepevala,
vsako noč je pesem tvoja,
sladko me zazibala.

Kl`kokrat si mi zletela,
v svoje malo gnezdece,
vsakokrat si mi zapela
milo pesem v srčece.

Zdaj pa iz zvonila line,
zadnjo pesem žvrgoliš,
ker čez hribe in doline,
v tople kraje si želiš.

Zdaj boš zapustila mene,
oj, kak`srce me boli!
Mrzel veter tebe žene,

pojdi, kam te veseli.
O, da mi je perje dano,
rad, oh, rad bi spremljal te,
pa v ledovje⁵¹ zakovano,
moje revno je srce.

⁵¹ Op. ur.: ledovje - led

NA GORI JE MOJ DOM

Na gori je moj dom, kjer jaz živela bom,
težko mi je srce, težko mi je srce,
na gori je moj dom, kjer jaz živela bom,
težko mi je srce, ko vidim te.

Le pridi na moj dom, poljub ti dala bom,
da boš še drugi dan, da boš še drugi dan,
le pridi na moj dom, poljub ti dala bom,
da boš še drugi dan, še bolj zaspan.

Spim, spim, spim, spala bom, s teboj ležala bom,
če bo kaj novega, če bo kaj novega,
spim, spim, spim, spala bom, s teboj se igrala bom,
če bo kaj novega, zibala bom.

Sinko bo v zibki spal, jaz bom na straži stal,
ti se boš jokala, ti se boš jokala,
sinko bo v zibki spal, jaz pa na straži stal,
ti se boš jokala, jaz pa smejal.

Ljubit` je res lepo, če je dekle za to,
če pa dekleta ni, če pa dekleta ni,
ljubit` je res lepo, če je dekle za to,
če pa dekleta ni, ljubezni ni.

NA HRIBČKU

Na hribčku onkraj potoka
ena mala hišica stoji,
v tej hišici pa nekdo joka,
v tej hišici pa nekdo spi.

Prebudi se draga moja,
prebudi se dekle ti,
ljubezen bova pila,
neskončno se ljubila
in srček na srčku bo.

Oj, kak` si hladna ti,
oj, kak` te rad jaz imam,
ljubezni tvoje si spet želim,
ljubezen bova pila,
neskončno se ljubila
in srček na srčku bo.

Poljuba iz tvojih ust,
nikdar pozabil ne bom,
poljuba tvojega si spet želim,
ljubezen bova pila,
neskončno se ljubila
in srček na srčku bo.

NA OKNU DEVA⁵² JE SLONELA

Na oknu deva je slonela,
ki komaj šestnajst let je štela,
na glavi šest je kit imela,
na levo tri, na desno tri.

Po polju pa nekdo prihaja
iz čisto tuj`ga kraja
in šest brk pod nosom maja,
na levo tri, na desno tri.

Klobuk si dol iz glave sname,
pod oknom se ljubezen vname
in šest poljubov devi vzame,
na levo tri, na desno tri.

Očetu hudo se zameri,
ker živel je po stari veri
in fantu šest klofut odmeri,
na levo tri, na desno tri.

⁵² Op. ur.: deva - dekle

NA PLANINE

Na planine, na planine,
vedno žene me srce;
gledal z jasne visočine
kras slovenske bi zemlje.

Lepšega nikjer ni kraja,
kakor kraj je vrh planin,
vselej radost me obdaja,
ko se nanj budi spomin.

Enkrat le še na višave
rad vesel bi se podal,
da krasote bi narave
zemlje naše izpoznal⁵³.

Bliže bil bi tamkaj neba,
ki ga prosil bi gorko:
»Česar je narodu treba,
ti podeli mu ljubo!«

⁵³ Op. ur.: izpoznal - spoznal

Na planinah mir in srečo
našlo moje je srce,
željo imam to največjo,
druge nimam več želje.

Oj, prijazne ve višave,
potlej naj ne pridem z vas;
na planine, na planine,
dokler dan še mi je čas!

NA SVET` MARTIN

Stoji, stoji tam mesto belo,
mesto belo in veselo,
tam je na tisoče deklet,
mladost ji šminka vrne spet.

Mi pa naprej, mi pa naprej,
dokler je v sodčku vinca k(e)j, oj vinca k€j,
naj svet` Martin, naj svet` Martin,
požegna ga, požegna ga,
debelo gos naj zraven da.
Ga pijemo, ga pijemo,
pod lipico, pod lipico
in zraven dobre volje smo.

Gradi v Celju se palača,
na stari grad bo šla vzpenjača,
gradi se tudi štabion,
zamorca pere Radion⁵⁴.

Mi pa naprej, mi pa naprej,
dokler je v sodčku vinca k(e)j, oj vinca k(e)j,
naj svet` Martin, naj svet` Martin,
požegna ga, požegna ga,

⁵⁴ Op. ur.: Radion – vrsta oz. znamka pralnega praška

debelo gos naj zraven da.

Ga pijemo, ga pijemo,
pod lipico, pod lipico
in zraven dobre volje smo.

Elektrika se regulira,
bodoč` promet se že odpira,
slamoreznik, pajkel, gramofon,
vse to bo šlo na njen pogon.

Mi pa naprej, mi pa naprej,
dokler je v sodčku vinca k€j, oj vinca k€j,
naj svet` Martin, naj svet` Martin,
požegna ga, požegna ga,
debelo gos naj zraven da.
Ga pijemo, ga pijemo,
pod lipico, pod lipico
in zraven dobre volje smo.

NAŠ MAČEK

Naš maček je ljub`co imel; mijav, mijav,
noč vsako je vasovat šel; mijav, mijav,
domov se je vračal zaspan; mijav, mijav,
ko mežnar oznanjal je dan; mijav, mijav.

Je lub`ca zbolela močno; mijav, mijav,
kaj, če več zdrava ne bo; mijav, mijav,
naš maček je jokat začel; mijav, mijav,
nobene več miši ni ujel; mijav, mijav.

In ko mu res vzame jo smrt; mijav, mijav,
okoli se plazi potrt; mijav, mijav,
življenje sovražit začne; mijav, mijav,
v soboto obesit se gre; mijav, mijav.

V nedeljo na veji visi; mijav, mijav,
mimo gre mnogo ljudi; mijav, mijav,
v srcu pa misli si vsak; mijav, mijav,
ta maček je velik bedak; mijav, mijav.

To zgodbico vsem vam povem; mijav, mijav,
brezskrbnim in dobrim ljudem; mijav, mijav,
če dolgo živet vam je mar; mijav, mijav,
zaljubit se nikdar nikar; mijav, mijav.

NE BOM SE MOŽILA

Ne bom se možila na visoke gore,
ne bom je nosila na glav`ci vode,
se rajš` bom možila na ravno polje,
kjer bistri studenci so,
bele ceste.

Za Sav`co sem hodil,
sem rib`ce lovil,
sem mreže nastavil,
sem dekle dobil.

Moje citre so rjave,
mi noč`jo več pet`,
moje dekle me je p`stilo,
me noče več imet`.

NEKOČ V STARIH ČASIH

Nekoč v starih časih,
je res prav luštno b`lo,
v gostilno smo zahajal`
in vince pil` sladko.

Pa komaj sem si ljub`co `zbral,
že cesar mi je pošto dal,
boš moral ljub`co zapustit` ,
cesarju služit` it` .

Tri leta so minila,
sam Hauptman mi je d`jal,
kasarno boš zapustil,
jaz bom ti urlaub⁵⁵ dal.

Oj, fantič moj, oj, fantič mlad,
doslej si bil »ein feist« soldat,
doslej si sukal sabljico,
zdaj boš pa ljubico.

Kot Hauptman mi je rekel,
tako sem tudi storil;

⁵⁵ Op. ur.: urlaub - dopust

domov sem se povrnil
in ljub`co si dobil.

Sva pevala, sva vriskala,
na srce se pritiskala,
živela kot golobčka dva
in srečo uživala.

NOCOJ JE RES ENA LEPA NOČ

Nocoj je res ena lepa noč,
ker mesec sveti celo noč,
ker mesec sveti celo noč,
al` men` pa zaspati ni moč.

Zdaj grem prijatelja klicati,
da greva vsak k svoji ljubici,
da greva vsak k svoji ljubici v vas,
ji delati kratek čas.

Ko prideva na sred` vasi,
zavriskava na vse strani,
zavriskava in zapojeva,
da ljub`co gor zbudiva.

Ko ljubica to je zaslišala,
prav hitro je gori vstajala:
»Le pridita fantiča k meni v vas!
Kje sta pa s`nočkaj bila?«

Midva bi ti že povedala,
pa bi se premočno ustrašila,
midva sva s`nočkaj pri drugi bila,

nocoj pa spet pojdeva.

Bog vama daj sto tisoč sreč,
al` men so pa drugi bolj všeč

Nocoj je res ena lepa noč,
ker mesec sveti celo noč,
ker mesec sveti celo noč,
al` men` pa zaspati ni moč.

NOCOJ PA, OH, NOCOJ

Nocoj pa, oh, nocoj,
ko mesec svetil bo,
bo k meni ljubi moj,
prišel jemat slovo.

Čez ravno to polje
in čez tri travnike
pa gladke so steze,
po njih moj ljubi gre.

Pa psi zalajajo
po vasi prav naglas
in men naznanjajo,
da gre moj ljubi v vas.

Klobuk ima na glav`,
za njim pa listič bel,
ta listek tako prav`,
da cesar ga je vzel.

Petelin je zapel,
danica je prišla,
slovo je dragi vzel,
jaz sem pa jokala.

Ne jokaj ljubica,
ne bodi žalostna.
Čez kratkih sedem let,
se bova vid`la spet.

Pa psi še lajajo,
a ljubega več ni,
pred mojo kamrico,
pa trav`ca zeleni.

Prežalostno srce,
ne bom ga vid`la več,
o, sam bog večni ve,
kdaj sedem let bo preč.

OB BISTREM POTOKU JE MLIN

Ob bistrem potoku je mlin,
a jaz sem pa mlinarjev sin.
Ko mlinček ropoče in voda šumlja,
srce mi veselo igra, igra.

Le teci mi voda lepo
in ženi to mlinsko kolo.
Ko kamen vrti se in žito drobi,
se moka v skrinji praši.

Če mlinček pri miru bi stal,
bi mlinar in kmet žaloval.
In jokal bi otrok in tožil glasno,
kako je brez kruha hudo, hudo.

OBLAČEK

Oblaček mili moj,
kam plul boš ti nocoj,
v dolinci tam prijetni,
nad hiš`co mi postoj.

Postoj nad hiš`co mi,
nad hiš`co sred` vasi,
mogoče da tam nekdo,
na klopci zdaj sedi.

Boš videl njen obraz,
v okviru zlatih las,
obrazek ta premili,
v srcu nosim jaz.

Pa reci ljubici,
da dragi še živi,
da vedno nanjo misli(m),
za njo srce gori.

Oblaček mili moj,
kam plul boš ti nocoj,
pozdrave ti pošiljam
v preljub domači kraj.

OBLAKI SO RDEČI

Oblaki so rdeči
kaj nek` pomenijo,
da vsi ti mladi fantje,
na vojsko pojdejo.

Pa kdo bo listje grabil,
pa kdo bo praprot žel,
pa kdo bo dekle ljubil,
ko jaz bom k vojakom šel?

Pa jaz sam bom listje grabil,
pa jaz bom praprot žel,
pa jaz sam bom dekle ljubil,
ko bom nazaj prišel.

OD KOD SI DEKLE TI DOMA?

Od kod si, dekle, ti doma,
da te nobeden ne pozna?
Da te nobeden ne pozna,
pa vsakdo rad ima.

Jaz sem iz kraja takega,
da ne ljubim fanta vsakega.
Jaz ljubim en`ga samega
iz pravega srca.

Ko bi moj ljubi vedel to,
kako ga jaz ljubim srčno,
zavriskal bi, zapel naglas,
pa prišel k meni v vas.

Komaj to dekle izgovori,
fantič pod oknom že stoji:
»Le gori vstan`, napravi se,
da bova šla sprehajat` se.«

O, jaz ne bodem vstajala,
ne bom s teboj pohajala,
ker vsaka noč `ma svojo moč,
oj, fantič, lahko noč.

OJA, OJA – OJ TI DEKLE MOJ(A)

Oja, oja-oj ti dekle moj(a),
ali si se kaj dobro naspala?
Odpiraj, odpiraj mi kamrico zdaj,
nocoj bova slovo jemala⁵⁶.

Zakaj si ti fantič prišel po slovo,
saj ti nisem nič žal`ga storila,
saj bila sem vedno jaz tvoje dekle,
le tebe sem zvesto ljubila.

Ljubila si me, pa me nisi zares,
zraven mene si dru(z)`ga štimala⁵⁷.
Kol`k` tisoč večerov pod oknom sem stal,
al` ti si pa z drugim kramljala.

O, zdaj pa nič več, o, zdaj pa nič več,
odrajžal⁵⁸ bom v tuje dežele,
kjer ptički prepevajo, kratek čas delajo,
tamkaj je moje veselje.

⁵⁶ Op. ur.: jemala - vzela

⁵⁷ Op. ur.: štimala – opravljala

⁵⁸ Op. ur.: odrajžal - odšel

OLGICA

Živela je mlada deklica,
po imenu Olgica,
imela je fanta luš(t)nega,
po imenu Branko(ta).

Branko Olgi govori:
»O, preljuba Olga ti,
le počakaj ti na me,
le še kratki leti dve.«

Leti dve minili sta,
Brankota od nikoder ni,
Olga b`la je žalostna,
vzela fanta dru(z)ega.

Tretji dan po venčanju⁵⁹,
prišel Branko je domov,
prve njegove so reči⁶⁰:
»Ali Olga še živi?«

⁵⁹ Op. ur.: venčanje - poroka

⁶⁰ Op. ur.: reči - besede

Olga, Olga še živi,
ledik ona pa več ni,
Olga, Olga še živi,
ledik ona pa več ni.

Branko vzel pištolico,
šel pod okno Olgino,
tam je vriskal, tam je pel,
mlado Olgo gor budil.

Olga to zaslišala,
hitro mu odpirat` šla,
padla mu je na srce
in oba sta mrtva že.

O MRAKU (IZ STOLPA SEM MI ZVON DONI)

Iz stolpa sem mi zvon doni,
ko ulega⁶¹ mrak se po vasi.
Le doni zvon iz temnih lin,
le vzbujaj mi na dom spomin!

Le zvon mi tako glas(a)n
in milo poj čez tujo plan;
dasi⁶² mi v srcu poje jad⁶³,
zvonjenje tvoje `slušam rad.

Ob glasih teh se mi zazdi,
da v daljni svoji sem vasi,
kjer ni mi tuj noben obraz,
pozna me vsak, vsakogar jaz.

Zato pa zvon le zvon mi,
na tuji zemlji doni mi,
ti zvon večerni, zvon iz lin,
le vzbujaj mi na dom spomin!

⁶¹ Op. ur.: ulega se – uleže se, uleči se

⁶² Op. ur.: dasi - četudi

⁶³ Op. ur.: jad - žalost

PASTIRICA (NAD VASJO JE ČREDO PASLA)

Nad vasjo je čredo pasla,
v srcu vstal ji je nemir,
s hrepenenjem v dol je zrla,
kjer je vriskal mlad pastir.

Ko bi sreča kdaj hotela,
da bi z njim šla pred oltar,
doli v koči bi živela,
črede pasla več nikdar.

Sreča željo je izpolnila,
ali sama ni prišla;
doli v koči mlada žena
žalostna na grič strmi.

Ko bi mogla, ko bi smela,
rada spet bi šla nazaj;
rada spet bi čredo pasla,
kot sem pasla jo nekdam.

PLANINARICA (ROŽIC NE BOM TRGALA)

Rožic ne bom trgala,
da bi vence spletala;
mirno, svobodno, ljubo,
po planinah naj cveto.

Ako bi jih trgala,
rož`ca bi umirala,
glavico povесila,
sonca ne bi u`cakala.

Tudi jaz sem rožica,
v božji vrtec vsajena,
skrivam se zdaj tu, zdaj tam,
trgati pa se ne dam.

Rožic ne bom trgala,
srca so nedolžnega,
naj z menoj še uživajo,
mir, ljubezen, svobodo.

PLANINSKA (V GORAH SE DELA DAN)

V gorah se dela dan,
v gorah žari,
bratje le ven na plan,
na vrh planin!

Hrib in dol, na okol`,
s cvetjem je odet,
nebo pa, višnjevo, nam zre na svet;
sonce ti se smeji;
vedro je nebo,
cvet povsod, ptičic rod,
vabi te na pot.

Ven, le ven pod sonce jasno;
ven, le ven v naravo krasno,
tam se duh, telo krepi,
tam se čutiš brez skrbi;
lahno hrib in plan šumi;
čuti vsak po svoje.
V hribih se lepo živi,
tam samo se poje.

Na planine vrejo želje,

na planinah je veselje,
srce naše in oko,
tam uživata nebo.

PO CESTI

Po cesti gre en stari mož,
hmtadrija stari mož.

Na hrbtu nosi strgan koš,
hmtadrija stari koš.

Kaj nosiš šila, al` smolo,
hmtadrija al` smolo.

Jaz nosim svojo ženkico,
hmtadrija ženkico.

Ker ni hotela kuhati,
hmtadrija kuhati.

Zdaj mora s koša lukati,
hmtadrija lukati.

Ko pride mož na žabji most,
hmtadrija žabji most.

Pa vrže babo dol čez most,
hmtadrija dol čez most.

Po vodi baba čofota,
hmtadrija čofota.

Se milo ozira na moža,
hmtadrija na moža.

O, preljubi,ti moj mož,
hmtadrija ti moj mož.

Kak` luš(t)no b`lo je v tvojem koš` ,
hmtadrija tvojem koš`.

POD KLANČKOM SVA SE SREČALA

Pod klančkom sva se srečala,
prav miľ sva se spogledala,
solzne so b`le, so b`le naj`ne oči,
saj to ljubezen stri.

Pod klančkom sva se srečala,
prav miľ sva se spogledala,
ko son-, ko sonce za(j)de za gore,
boš moje ti dekle.

Kjerkol` sem hodil, kjer sem bil,
al` take nisem še dobil,
da b` b`la, da b` b`la tak` bel`ga ličeca,
pa srca usmiljen`ga.

POD ROŽNATO PLANINO

Pod rožnato planino,
grabila je seno,
od veselja in radosti,
si je pela pesmico.

Privriskal dol s planine,
sosedov mlajši sin,
ji prinesel kito cvetja,
je s teh rožnatih planin.

Si cvetje ogleduje,
nabrano prav skrbno,
si veselo več ne poje
in ne grabi več seno.

Zakaj si fantič prišel,
da zmešal s` mi glavo,
ko b` jaz tebe ne poznala,
srčece b` mi mirno b`lo.

PO GORAH GRMI, SE BLISKA

Po gorah grmi, se bliska,
fantič moj po polju vriska,
žvižgaj, vriskaj al` pa poj,
saj prideš k men` v vas nocoj.

Fantič prišel je pod okno,
rahlo trkal je na polkno,
vstani ljubica, odpri mi,
saj že dosti spala si.

Jaz še ur`ce nisem spala,
celo noč sem premišljevala,
kdo je vriskal, kdo je pel,
kdo je bil tako vesel.

Gor sem hodil po planincah,
po zelenih košenincah,
tam sem hodil, tam sem bil,
sem drobne ptičke pet učil.

Kaj so to za ene ptičke,
ki imajo rdeče ličke,
rdeče ličke, črne oči,
pri taki kratke so noči.

PO JEZERU, BLIZ` TRIGLAVA

Po jezeru, bliz` Triglava,
čolnič plava sem ter tja.
V čolnu glasno se prepeva,
da odmeva od gore.

Mile ptice po dolinah
in planinah se bude.
Ker so čule pesem mojo,
vsaka svojo žvrgole.

Ribe v vodi se igrajo
in skakajo nad vodo.
Še valovi šepetajo
in šumljajo med seboj.

Tukaj Sava venec vije,
sonce sije na zemljo.
Čujte gore in bregovi,
saj sinovi Slave smo.

POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL

Polje, kdo bo tebe ljubil,
polje, kdo bo tebe ljubil,
polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom , ko bom jaz k vojakom šel?

Ljubil žar me bo pomladi,
ljubil žar me bo pomladi,
ljubil žar me bo pomladi,
ki nad, ki nad mano bo sijal.

Jaz pa bom pomlad naprosil,
jaz pa bom pomlad naprosil,
jaz pa bom pomlad naprosil,
naj gre, naj gre mimo tvojih vrat.

Jaz pa vetru bom naročil,
jaz pa vetru bom naročil,
jaz pa vetru bom naročil,
naj po-, naj ponese ti pozdrav.

PO POLJU SE NEKDO SPREHAJA

Na oknu deva je slonela,
ki komaj šestnajst let je štela.

Na glavi šest kit je imela,
na levo tri, na desno tri.

Po polju nekdo se sprehaja,
ki čisto iz tujega je kraja.
A pod nosom šest se brk mu maje,
na levo tri, desno tri.

Klobuk si dol iz glave vzame,
pod klobukom se ljubezen vname,
pa ljub`ci šest poljubov vzame,
na levo tri, na desno tri.

Očetu se hudo zameri,
ki živel je po stari veri,
pa fantu šest klofut odmeri,
na desno tri, na levo tri.

PO POLJU ŽE ROŽ`CE CVETEJO

Po polju že rož`ce cvetejo,
oja, cvetejo,
že fantje na vojsko gredo.

Ko fantič iz vojske dam⁶⁴ pride,
oja, dam pride,
že dekle na pragu stoji.

Kako se ti meni dopadeš⁶⁵,
oja, dopadeš,
življenje za tebe bi dal.

Kako se naj tebi dopadem,
oja, dopadem,
saj imam že svoj`ga moža.

Le pusti ti svoj`ga možička,
oja, možička,
pa ljubi še mene enkrat.

⁶⁴ Op. ur.: dam - domov

⁶⁵ op. ur.: se mi dopadeš - si mi všeč

POPOTNIK

Popotnik pridem čez goro,
od doma vzel sem že slovo
in kamor se oko ozre,
povsod se mi nov svet odpre.
Tud` tukaj sonce gre okrog,
dolino vidim, hrib in log;
pa sonce naše bolj blešči
in hrib naš lepše zeleni.

Tud` tu cveto cvetličice,
po njih šume čebelice;
pa naših rož je lepši cvet,
čebelic naših slajši med.
Skoz mesta hodim in vasi,
povsod drugač` se govori;
jaz tuj`c nikogar ne poznam
in sred` ljudi povsod sem sam.

Prijat`li se objemajo,
pojejo, si nap(i)vajo,
jaz grem po poti tih mim` njih;
vse prazno v prsih je mojih.

Može se in se ženijo,
veseli so in ukajo;
a meni raste rožmarin
v preljubi moji domovin` .

Dežela ljuba, kje ležiš,
ki jezik moj mi govoriš?
Kjer znanci moji še žive,
prijat`lji moji v grobih spe.
Zdihuje, .vprašam vedno: »Kje?«
Prijat`lji k vam želi srce,
per(o)ti imeti si želim,
da k vam domov kot ptič zletim.

PREVZETNA (TI SI UR`CE ZAMUDILA)

Ti si ur`ce zamudila,
ko gorelo mi srce,
si ošabno se nosila,
zdaj pa jokaš se zame.

Kak` so mene rane sk`lele,
kadar mislil sem na te,
oda zdaj so zopet cele,
sreče polno spet srce.

Jaz sem hodil po samotah,
proč sem bežal od ljudi,
sem umiral v grenkotah,
imela nisi milosti.

Tolažili me prijat`lji,
me učili te spoznat`,
so me resnično ozdravili,
da sem mogel mirno spat`.

Ti boš sama zdaj ostala,
boš pretakala solze,

boš o mladosti preišljevala
in pomislila name.

Jaz pa drugo hočem `zbrati,
jo peljati pred oltar,
dal ji bo(de)m prstan zlati,
bom ji moški gospodar.

PO TEMNEM GOZDU

Po temnem gozdu lovec hodi,
ko krasno jutro se zori.
Po suhem listju varno hodi,
toda zverine ne sledi.

Nasproti pride mlado dekle,
prijazno se mu nasmehlja,
a lovčevo obličje blede,
se `koj v r(u)deče spremeni.

A kaj ti je moj ljubi, dragi,
da v solzah plava ti oko?
In prej, ko si mi ti podajal,
imel tresočo si roko.

Oh, kar povem ti, se ne ustraši,
da tebe vzeti, jaz ne smem.
Ti bo(de)š drugega ljubila,
ljubila boš njegov objem.

Oh, ne, ne, ne, moj ljubi, dragi,
tega storiti ti ne smeš.
Brez tebe jaz živet` ne morem,
saj to ti sam prav dobro veš.

Zdaj že prvič puška počī
in dekle mrtvo zgrudi se,
še prej, ko od sveta se loči,
poljubi zadnjič vroče jo.

Nato pa drugič puška počī
in lovec mrtev zgrudi se.
Od svoje drage se ne loči,
na njenih prsīh smrt stori.

POZIMI PA ROŽICE NE CVETO

Pozimi pa rožice ne cveto,
dekle oj, kaj pa za pušeljc`ek bo?
Pušeljc` pač mora bit`, zelen al` plav,
z njim bom slovo jemal.

Pušeljč` te že naredila bom,
s plavo ga žido⁶⁶ povila bom,
da ga boš nosil za spomin,
da se boš troštal⁶⁷ z njim.

Ti boš v Ljubljanci na straži stal,
dru(z)`ga dekleta si bo(de)š izbral,
ti boš pozabil čisto na me,
al` jaz pa nikoli na te.

Mirkaj⁶⁸ se, mirkaj, oj, kaj govoriš,
da se v besedah ne zagovoriš!
Prej, ko bom storil marš ali dva,
ljubila boš dru(z)ega.

⁶⁶ Op. ur.: žida - vrv

⁶⁷ Op. ur.: troštal - skrbel

⁶⁸ Op. ur.: mirkaj - pazi

PRAV LEPA JE SVIBANSKA FARA

Prav lepa je svibanska fara,
še lepši je svibanski zvon, bim-bom.

Prav lepo mipoje ta svibanski zvon, bim-bom,
Sveti Križ je pa njegov patron.

Iz Kuma doli gledajo na nas,
na to prelepo svibansko vas.

Če te kdo vpraša, s` kod s` pa ti doma,
s prelepega sem Svibnega.

Prav lepi smo svibanski fantje,
še lepše so svibančanke.

PRAV LEPO JE, RES, NA DEŽELI

Prav lepo je, res, na deželi, deželi, deželi,
prav lepo je, res, na deželi,
kjer hišica na samem stoji.

Okol` so pa travniki zeleni, zeleni, zeleni,
okol` so pa travniki zeleni,
to me najbolj veseli.

Vsak kmetič `ma svoje veselje, veselje, veselje,
vsak kmetič `ma svoje veselje,
če vedno pošteno živi.

Čez dan si zavriska, zapoje, zapoje, zapoje,
čez dan si zavriska, zapoje,
zvečer pa prav sladko zaspi.

PRELJUBI FANTIČ MOJ

Preljubi fantič moj,
le pridi k men` nocoj,
bom kamr`co odprla,
pri meni boš spal nocoj.

V moji kamr`ci,
se res prav sladko spi,
ko sončece posije,
se nagelj razcveti.

Od moje ženke glas,
mi dela kratek čas,
pa kdor jo slišat` `če,
naj pride k meni v vas.

PRIDI GOREN(J)`C Z MRZLE PLANINE

Pridi Goren(j)`c z mrzle planine!

Vabi Dolen(j)`c v gorke doline.

Mrzel je led, pridi se gret.

Sonce gorke tukaj nam sije,

trta ljubo, gor se ovija.

Vince z gore greje srce.

Brati nas rod, brati nas Sava,

pridi na brod, krški, s Triglava;

bratec bod` moj, pij ga z menoj!

Trta rodi, trud pozabimo,

vince blešči, Slovencem napijmo,

bratom okrog: živi jih bog.

PRIŠLA BO ŽE POMLAD

Prišla bo že pomlad, vsa razcvetena,
prišla bo ptičica, ki nam bo pela,
prišla bo kukav`ca, ki nam bo kukala,
kmetič le pojd`orat, ženka sejat.

Prišel bo sveti Vid, češnje zorijo,
fantje na travniku trav`co kosijo,
vsak že ima koso ostro nabrušeno,
ko pa se dela svit, gre(j)o kosit.

Prepelica se že glasi, v pšenički rumeni,
dekleta se gor bude zjutraj ob enih,
ko pa je ura pet, zbere se jih devet,
z ostrimi srpi začele so žet.

Prišel bo svet` Mihael, v naše gorice,
grozdje bomo trgali, iz njega bo vince.
Prišel bo svet Martin, iz mošta bo storil vin`,
on ga bo krstil, al` jaz ga bom pil.

Prišel bo svet` božič k novemu letu,
fantič se ženit` gre k svoj`mu dekletu.

Kmetič bo ohcet⁶⁹ dal, jaz se pa bom smejal,
takrat se snidemo, luš(t)no nam bo.

Kmetič bo ohcet dal, jaz se pa bom smejal,
takrat res luš(t)no bo, JUHUHUUH!

⁶⁹ Op. ur.: ohcet - poroka

RADEŠKA

ŠK Svibno

Sava je smrdljiva reka,
nekaj let že iz nje smrdi,
saj v njej je polno dreka,
pa še drugih svinjarij.

Zasavčani, Zasavčani,
zamašite nos(e) vsi,
ker drugač`, ker drugač`,
boste od smradu pocrkali.

Treba ni,treba ni,
tu na Savi splave tri,
ker bi vsi, ker bi vsi,
lahko na enega gor prišli.

RASTI MI, RASTI

Rasti mi, rasti, trav`ca zelena,
gor na tej trav`ci ena hišica stoji.

Notri v tej hiš`ci je post`lja postlana,
gor na tej post`lji eno dekle leži, leži.

Al` si bolna, al` si zaspana,
al` je sam ranjeno, tvoje srce, srce.

Nisem bolna, nisem zaspana,
samo je ranjeno moje srce, srce.

Nožek bom vzela, bom srček načela,
iz njega bom vzela tri kaplje krvi, krvi.

Prvo za mene, drugo za tebe,
tretjo za sinka, ki v zibki leži, leži.

ROŽE JE NA VRTU PLELA

Rože je na vrtu plela,
plela je pesmi glasno,
živo v lice zar(u)dela,
ko je stopil fant(ič) pred njo.

Dekle, daj mi cvetko zalo,
da s` jo na prs(a) pripnem,
za spomin; cvetličico zalo,
prej ko v tuje kraje jaz grem.

Kito cvetja mu je dala;
s cvetjem mu je dala srce.
Sama v vrtu je ostala,
on po svetu šel (je) od nje.

Čez ograjo vrtno gleda,
mimo gre mnogo ljudi,
deva bleda (gleda), deva bleda (gleda),
njega pa od nikoder več ni.

Al` njega, njega ni,
al` njega, njega ni,
al` njega pa od nikoder več ni.

SEM SE OŽENIL, SE KESAM

Sem se oženil, se kesam,
za ta preljubi ledik stan,
za ta preljubi ledik stan,
se jokam noč in dan.

Če včas` s katero drugo grem,
zvečer pa v kamri spat` ne smem,
pa moram it` na štalico,
gor v mrzlo slamico.

Če malo v oštarijo grem,
kozarček vinca popijem,
se ženka krega in kriči,
ponoč` pa sama spi.

Le čakaj ženka, bo drugač` ,
vzel bom v roke korobač,
okoli hiše te bom podil,
odpustke ti delil.

SEM ŠEL, SEM ŠEL ČEZ GMAJNICO

Sem šel, sem šel čez gmajnico,
sem slišal ptičke pet lepo.

So pele ptičke pesmico,
od svoje ljub`ce grem domov.

Ti- hojla- drija, hojla- drom,
od svoje ljub`ce grem domov.

Še pre(d) k` se bom na vas podal,
zelen klobuk na glav`co d(j)al,
za njim bom nosil per(ja) dva,
da me boš vid`la ljubica.

Ti- hojla- drija, hojla- drom,
da me boš vid`la ljubica.

SEM VPRAŠAL MAMICO

Sem vprašal mamico, ki žgance kuhajo,
če oni kaj vedo, kam je veselje šlo.
Veselja ni nikjer, nikjer, nikjer, nikjer,
veselja ni nikjer, nikjer, nikjer.

Sem vprašal ptičice, ki po zraku letajo,
če one kaj vedo, kam je veselje šlo.
Veselja ni nikjer, nikjer, nikjer, nikjer,
veselja ni nikjer, nikjer, nikjer.

Sem vprašal ribice, ki v vodi plavajo,
če one kaj vedo, kam je veselje šlo.
Veselja ni nikjer, nikjer, nikjer, nikjer,
veselja ni nikjer, nikjer, nikjer.

Sem vprašal kelnar`ce, ki vince točijo,
če one kaj vedo, kam je veselje šlo.
Veselja ni nikjer, nikjer, nikjer, nikjer,
veselja ni nikjer, nikjer, nikjer.

Sem vprašal fantiče, ki v vasi pojejo,
če oni kaj vedo, kam je veselje šlo.

Veselje je pri nas, pri nas, pri nas, pri nas,
veselje je pri nas, pri nas na vas`.

SIJAJ MI SONČECE

Sijaj mi sončece;
sijaj mi al` pa ne,
gor na to ravno polje,
tam kjer je moje dekle.

Sijaj mi sončece,
sijaj mi al` pa ne;
ona že dru(z)`ga ima,
jaz bom pa ležal doma.

Ležal pa sam ne bom,
ležal pa sam ne bom,
ker so predolge noči;
dekle se lahko dobi.

Kaj si je `zmislila,
k men` se je stisnila;
sem jo poljubil, objel,
znova ljubiti začel.

SINOČI JE PELA

Sinoči je pela, sinoči je pela,
sinoči je pela kot slavček lepo.

Zakaj `maš pa danes, zakaj `maš pa danes,
zakaj `maš pa danes tak solzno oko?

Imela sem vrtec, imela sem brtec,
imela sem vrtec, oj, vrtec krasan.

Ko davi sem vstala, ko davi sem vstala,
ko davi sem vstala bil cvet je obran.

Tam doli po polju, tam doli po polju,
tam doli po polju pa vriska nekdo.

Zakaj bi ne vriskal, zakaj bi ne vriskal,
zakaj bi ne vriskal, zakaj bi ne pel?

Sem mlad`mu dekletu, sem mlad`mu dekletu,
sem mlad`mu dekletu nedolžnost vzela.

Nedolžnost je lepa, nedolžnost je lepa,
nedolžnost je lepa; še lepša mladost.

SINOČI SEM NA VASI BIL

Sinoči sem na vasi bil,
na oni kraj potoka;
slišal sem en mili glas,
se moje dekle joka.

Le jokaj se, le jokaj se,
saj si sama kriva;
s` `mela fanta luš(t)nega,
zakaj s` ga zapustila.

Jutri bo v Celovcu s` menj⁷⁰,
tja dol ga bom peljala;
al` ga bom zatavšala⁷¹,
al` ga bom prodala.

Prav pocen` ga pa ne dam,
težko sem ga dobila,
rajši ga domov pelj(a)m,
še bolj ga bom ljubila.

Žgančkov mu bom skuhala,
s tropinc(am)⁷² zabelila,
bo tropince dol pobral,
še mleka bom nalila.

⁷⁰ Op. ur.: s` menj - sejem

⁷¹ Op. ur.: zatavšala - zamenjala

⁷² Op. ur.: tropinci - ocvirki

SIROTA

Sirota jaz okrog blodim,
ubog cigansk` otrok.
V samoti tihi se solzim,
kjer čuva me le bog.

Ko sem na vasi se igral,
nihče me maral ni,
nihče mi roke ni podal,
le vsak me karal je.

Sprejmite, prosim, me medse,
kako vas rad imam,
a rekli so mi smeje:
»Cigan naj bo le sam!«

Zato pa pojdem v temni log,
kjer ptički žvrgole,
tam pozabi tuge⁷³ in nadlog,
užaljeno srce.

Če moja mati v grobu spi,
bog daj ji večni mir;

⁷³ Op. ur.: tuge - žalosti

saj božja mati čuva me,
bedi nad mano zmer`.

Imam še eno upanje
in to tolaži me;
da ena duša še živi,
ki vem, da ljubi me.

SLAVČEK

Slavček milo je naglašal
pesmi mili glas.

Jaz pod oknom sem jo vprašal:
»Smem `li k tebi v vas?«

Zrelo me je pogledovala
in me zasmehovala,
a je rekla: »Saj nis`več moj.«

Slavček drug večer naglaša
pesmi mili glas;
jaz še drugič sem jo vprašal:
»Smem `li k tebi v vas?«

Njeno srce se ne gane;
trdo, kakor prej, ostane;
al` jaz ne grem od okna pr(e)č.

Še enkrat zakličem milo:
»Glej kak` temna je noč,
razprostira črna krila,
men` zaspat` ni moč.«

Še za mano boš hodila,
grenke solze boš točila,
a takrat že prepozno bo.

SLIŠALA SEM PTIČKO PET

Slišala Sem ptičko pet`, zapela je kuku.
K`tera mora nek` to bit`, ki poje tak` lepo?
To je gotovo kukav`ca, je moj`ga srca ljubica.
»Kuku, kuku, kuku, kuku.« tako je kukala.

Dekle pasla je ovce, začela zvezde štet`;
rada b`la bi zvedela, k(e)daj bo treba umret`.
(Z)glasila se je kukav``ca, prav žalostno zakukala:
»Kuku, kuku, kuku, kuku.« tako je kukala.

Kaj te bom poslušala, za norca me imaš;
sem te dost`krat slišala, vem kakšen glas imaš.
A kukav`ca je kukala, na veji se je gugala:
»Kuku, kuku, kuku, kuku.« tako je kukala.
»Kuku, kuku, kuku, kuku.« tako je kukala.

SLOVENEK SEM

Slovenec sem;
tako je mati d(j)ala,
ko me je dete pestovala;
zatorej dobro vem:
Slovenec sem!

Slovenec sem;
to jasna pamet v glavi,
to v srcu blagi čut mi pravi;
s ponosom reči smem:
Slovenec sem!

Slovenec sem,
jaz ljubim očetnjava⁷⁴,
gorim za njeno čast in slavo,
kar čutim, to povem:
Slovenec sem!

Slovenec sem,
od zibeli do groba,
ne gane moja se zvestoba;
da vsak` (d)ar reči smem:
»Slovenec sem!«

⁷⁴ Op. ur.: očetnjava – domovina

S`NOČ` PA DAV` JE SLAN(C)A PADLA

S`noč` pa dav` je slan(c) a padla
na zelene travnike.
Je vso trav`co pomorila,
vse te žlahtne rožice.

Men` pa ni za rož`ce moje,
če jih slan(c)a pomori;
men` je le za dekline moje,
če me ona zapusti.

Če me rajtaš⁷⁵ zapustiti,
moraš prej povedati,
da bom vedel v vas hoditi,
k eni drugi ljubici.

Prav na sredi moj`ga srčka,
ena rožica cveti,
če ne boš je zalivala,
se gotovo posuši.

S čim jo bo(de)m zalivala,
k` nimam vinca ne vode,
jaz jo bo(de)m zalivala
s svojimi grenkimi solzami.

⁷⁵ Op. ur.: rajtaš - nameravaš

SOČA – VODA JE ŠUMELA

Soča – voda je šumela,
mesec je na nebu s`jal.

Ti pri oknu si slonela,
ko sem jaz slovo jemal.

Njemu dala si desnico,
poljubila ga srčno,
men` pa dala si levico,
pa še tisto prav hladno.

Mila luna je sijala,
v bled mi gledala obraz,
zadnjič roko si mi dala,
zadnjič, oh, za večni čas.

V tujem kraju zdaj prebivaš,
oh, kak`srce me boli;
tamkaj z drugim srečo uživaš,
moj spomin je ne kali.

SO PTIČICE ZBRANE

So ptičice zbrane; v planin`co lete,
tam dol` na Dolenjskem je zdravje moje.
Le zbud` se, le vstan`, ti mrzli Gorenj`c,
boš videl kaj dela Dolenj`c.

On seka, on klesti, pripravlja si les,
ga v butaro⁷⁶ veže, ravna si ga vmes,
na voz ga naklada, z živin`co pelj(a),
al` njemu pa srček igra.

Je hramček odprt in pripravljen je mož,
veselo gre v goro in nabrusi si nož.
Prikloni se trti in pravi: »Svet` križ,
da dobro v jesen` obrodiš.«

Zdaj ima korajžo, zauka naglas,
gre piti ga v hramček, če zunaj je mraz.
Premišlja kako bi hranljivo živel,
da bi še ne jesen kaj`mel.

⁷⁶ Op. ur.. butara – šopek dračja; drobnih vejic

So brajde prav polne po gorah okol`,
le pusti zdaj ajdo – zori naj napol.
Le v goro, le v goro hitimo s poljan,
zagornik⁷⁷ nazdravlja že nam.

Tam prešo privija, se smeji: ha, ha,
spet drugi iz buče mu piti poda.
Sem letos od lani velik` več nabral,
le prid` saj pit` ga bom dal.

⁷⁷ Op. ur.: zagornik – veter v gorah

SRCE JE ŽALOSTNO

Srce je žalostno,
močno je ranjeno,
močno je ranjeno,
moje srce.

Fantič kako s` ti lep,
jaz bom pa mogla umret,
jaz bom pa mogla umret,
v grobu trohnet.

Angelček varuh moj,
varuj me ti nocoj,
varuj me ti nocoj,
angelček moj.

Bog pa je stvarnik moj,
ustvaril me je na svet,
bog pa mi daj,
še to noč preživet` .

STOJI NA BREGU DEKLE

Stoji na bregu dekcle,
ozira se nazaj,
ker zapustiti mora,
svoj preljubi, domači kraj.

Svoj preljubi, svoj preljubi,
svoj preljubi, domači kraj.

Adijo vas domača,
adijo mam`ca vi;
vi boste doma ostali,
jaz pa moram odrajsati.

Jaz pa moram, jaz pa moram,
jaz pa moram odrajsati.

Kaj mar mi je živiljenje,
kaj mar mi je celi svet,
če ona me ne ljubi,
jaz pa hočem zanjo umret.

Jaz pa hočem, jaz pa hočem,
jaz pa hočem zanjo umret.

STOJI NA GORI LOVEC MLAD

Stoji na gori lovec mlad,
v dolino se ozira.

Z levico obriše si oči,
z desnico na puško opira.

Iz stolpa se mu zvon glasi,
k poroki se oglaša,
a lovcu gori, vrh planin
najslajša nada ugaša.

Saj meni segla je v roko,
zvestobo obljubila,
zdaj gre pa z drugim pred oltar;
na me je pozabila.

Ti zvesta puška, `risana,
boš naju poročila
in o ljubezni zvestih src
v dolino govorila.

STOJI NA HRIBČKU *Napisal: Niko Pustinek*

Stoji na hribčku cerkvica,
v njej svet` Anton kraljuje,
goreče ga prosila bom,
naj zame posreduje.

Če svet` Anton me uslišal bo
in dal mi bo možička,
jaz mu pa zredila bom
debelega prašička.

Moj fant pa mora bit` bogat,
za reveža ne maram,
če ne ostanem, kakor sem,
in ledik se postaram.

STOJI, STOJI LJUBLJAN`CA

Stoji, stoji Ljubljan`ca,
Ljubljan`ca, dolga vas.
Na sredi te Ljubljan`ce
stoji `na lipica.

Pod lip`co je pa miza,
oj, miza kamn(a)ta.
Okoli mize stolci,
oj, stolčkov je dvanajst.

Na njih sedijo fantje,
oj, fantje Ljubljančani.
Med seboj se pogovarjajo
kam drev` v vas pojdejo.

Al` (ta)najmlajši pravi:
»Jaz grem k svoji ljub`ci v vas.
Jo rajtam zapeljati,
še (po)prej, ko vandrat grem.«

Dekle za lip`co stalo,
vse dobro slišalo:
»Ne boš me ti zapel`(u),
ne boš me ti falot!«

SVATOVSKA

Slišal s`m, slišal `no ptičico pet` ,
gor na hribčku na vejici sede(j)t` .

Je pela lepo, prijetno je blo,
da sam s`m že misl`(u) kaj bo.

Nato pa zaslišim en strel,
po hibčkih, dolincah je močno donel,
pokličem fantiče vse zbrane s seboj
in šli smo pogledat nocoj.

Dragi ti ženin nikar ne žaluj,
oj, če smo te prišli ob(j)skat` nocoj.
Ti srečo želimo v ta zakonski stan,
k` ne bo(de) več le(j)dik ti `znan.

Dragi ti ženin, ti naš komarat⁷⁸ ,
mi vsi pa ti hočemo roko podat` ,
Ki s svojo družin`co prepevaš ves čas,
katero za rož`co imaš.

Draga nevesta zdaj jemlješ slovo,
od svoj`ga očeta in mam`ce lepo.

⁷⁸ Op. ur.: komarat - prijatelj

K(u)l`k`cajt`⁷⁹ so te moral na rokahnosit,
a zdaj jih pa moraš pustit.

Dragi vi svatje vstanite vsi zdaj,
al` mi pa gremo vsi skupaj nazaj.
Tja v rožno dolinco, kjer rož`ce cveto,
pod nebom pa ptički pojo.

⁷⁹ Op. ur.: cajt` - čas

SVA Z LJUB`CO SE POBOTALA

Sva z lju`bco se pobotala,
ti dreja, ti dreja,
jeseni pa se vzameva,
ti dreja, dreja, ti drom.

Če bo pšenička ratala⁸⁰,
ti dreja, ti dreja,
pa bova kruhka papala,
ti dreja, dreja, ti drom.

Če bo pa trta ratala,
ti dreja, ti dreja,
pa bova vinca pupala,
ti dreja, dreja, ti drom.

Če bo pa tisto ratalo,
ti dreja, ti dreja,
pa bova sinčka zibala,
ti dreja, dreja, ti drom.

Z voličkom bova orati šla,
ti dreja, ti dreja,
zvečer pa sladko spančkala,
ti dreja, dreja ti drom.

⁸⁰Op. ur.: ratala - uspela

ŠENTJANŽEVA PESEM

Ljubezen večna ustvar`la vse,
ljubezen naj živi.
Po bratovsko ljubiti se,
svet Janez nas uči.
Pijmo šentjanževca,
da b` rajža srečna b`la,
življenje vsa(c)ega,
zdaj in na večno.

Ljubezni srčne vinčece,
za zdravje že velja,
zatorej blagoslavlja se
in se nam piti da.
Pijmo šentjanževca,
da b` rajža srečna b`la,
življenje vsa(c)ega,
zdaj in na večno.

In kadar jemljemo slovo,
ne sme pozabit` se,
ko si roke podajamo,
napit` zdravico še:
»Pijmo šentjanževca,

da b` rajža srečna b`la,
življenje vsa(c)ega,
zdaj in na večno.«

ŠKRJANČEK POJE, ŽVRGOLI

Škrjanček poje, žvrgoli,
se bel`ga dneva veseli,
škrjanček poje (v) beli dan,
pozdravlja hrib in plan.

Škrjanček poje, žvrgoli,
ker tebe, kmetič, gor budi:
»Le vstani in pa pojd` orat` ,
ker čas je žito s`jat` .«

Škrjanček poje, žvrgoli,
ker tebe, dekle, gor budi:
»Le vzemi srp, pa pojdi žet` ,
ker žito zrelo je.«

TAM NA VRTNI GREDI

Tam na vrtni gredi,
raste rožmarin.

Pridi ob slovesu,
dam ti ga v spomin.

Na srce ga deni,
čuvaj ga skrbno,
morda kdaj ob njem ti,
roso bo oko.

Rožmarin ovene,
z njim spomin bo vzet,
tudi ti boš nosil,
v srcu velik cvet.

TAM V DOLU ROŽA RASTE

Tam v dolu roža raste,
pri potoku, sama zase.
Naj le, naj le raste, naj le raste,
saj ni moja roža to.

Oj, ta roža, roža mala,
nate zgodn`a slan(c)a pada,
naj le, naj le pada, naj le pada,
saj ni moja roža to.

Ko bi roža moja bila,
slan(c)a bi je ne umorila,
oh za-, oh, zakaj se nisi skrila,
ti nesrečna rožica.

TAM V ŠTAJERSKI DEŽELI

Tam v štajerski deželi
je živela deklica.
Urška so jo imenovali,
b`la je srca usmiljen`ga.

Tra la la, bum la la la, bum la la la , bum la la, la la
tra la la, bum la la la, tra la la la.

Urška so jo imenovali,
b`la je srca usmiljen`ga.

Stari Gašper Urško vpraša:

»Urška al` `češ moja bit?«

Urška mu je odgovorila:

»Pojdi, Gašper, se solit.«

Tra la la, bum la la la, bum la la la , bum la la, la la
tra la la, bum la la la, tra la la la.

Urška mu je odgovorila:

»Pojdi, Gašper, se solit.«

Stari Gašper puško vzame,
jo nabaše s pulferjem⁸¹.
Vse se je za(b)lesketalo,
mlade Urške več ni blo.

Tra la la, bum la la la, bum la la la , bum la la, la la
tra la la, bum la la la, tra la la la.

Vse se je za(b)lesketalo,
mlade Urške več ni blo.

⁸¹ Op. ur.: pulfer – smodnik, razstrelivo

TAM ZA TURŠKIM GRIČEM (prvič)

Tam za turškim gričem,
tam je dost` fantičev,
k` se za nas vojskujejo,
k` se za nas vojskujejo.

Očka ljubeznivi,
saj vi niste krivi,
da jaz moram bit` soldat,
da jaz moram bit` soldat.

Oh, adijo očka,
oh, adijo mam`ca,
oh, adijo sestra, brat,
zdaj se vid`mo zadnjikrat.

Žena, tu je roka,
skrbi za otroka,
mene več nazaj ne bo,
mene več nazaj ne bo.

Tam so črni dimi,
da se nič ne vidi,
kamor krogla prileti,
kamor krogla prileti.

Tam se nič ne smili,
oče svoj`mu sin(i),

sin pa tud` očetu ne,
sin pa tud` očetu ne.

Krogla priletela,
v srce me zadela
in me težko ranila,
in me težko ranila.

TAM ZA TURŠKIM GRIČEM (*drugič*)

Tam za turškim gričem,
tam je dost` fantičev,
k` se za nas vojskujejo,
k` se za nas vojskujejo.

Očka ljubeznivi,
saj vi niste krivi,
da jaz moram bit` soldat,
da jaz moram bit` soldat.

Oh, adijo očka,
oh, adijo mam`ca,
oh, adijo sestra, brat,
zdaj se vid`mo zadnjikrat.

Krogla priletela,
močno me zadela
in me srčno ranila,
in me srčno ranila.

TEMNA NOČ SE JE STORILA

Temna noč se je storila;
sanjalo je že oko.

Pesmica me je zbudila,
mladi fantje jo pojo.

Mladi fantje le zapojte,
le zapojte na ves glas;
nič strahu, nič se ne bojte,
zdaj je vaš najlepši čas.

Tudi jaz sem enkrat pe(va)l,
tudi jaz sem bil vesel;
oh, da bi še enkrat mogel,
to bi srečen bil, vesel.

Temna noč se je storila,
sanjalo je že oko.
Pesmica me je zbudila,
mladi fantje jo pojo.

TO VINCE V GLAŽKU

To vince v glažku rumeni,
mene v srcu veseli.

Pijmo ga, spijmo ga vsak en glaž,
da nam bo krajši čas.

To vince v glažku rumeni,
mene v srcu veseli.

Pijmo ga, spijmo ga vsak po dva,
da nam korajžo da.

To vince v glažku rumeni,
mene v srcu veseli.

Pijmo ga, spijmo ga vsak po tri,
da bomo veseli vsi.

To vince v glažku rumeni,
mene v srcu veseli.

Pijmo ga, spijmo ga vsak po štir`,
da bo vesel oštir.

To vince v glažku rumeni,
mene v srcu veseli.

Pijmo ga, spijmo ga vsak po pet,
na zdravje slovenskih deklet.

TRIGLAV

Oj Triglav, moj dom, kako si kras(a)n,
kako me izvabljaš iz nizkih ravan;
v poletni vročini na strme vrhe,
da tam si spočije(m) v samoti srce.
Kjer potok izvira v skalovju hladan;
pj Triglav, moj dom, kako si kras(a)n.

Oj, Triglav, moj dom, četudi je svet
začaral s čudesi mi večkrat pogled;
tujina smehljaje kazala mi kras,
le nate sem mislil ljubeče ves čas.
O tebi sem sanjal sred` svetlih dvoran;
oj Triglav, moj dom, kako si kras(a)n.

Oj Triglav, v spominu mi je tvoj čar,
zato pa te ljubim in bom te vsekdar⁸²;
in zadnja, ko ura, odbila mi bo,
pod tvojim obzorjem naj spava telo.
Kjer ptički radostno naznanjajo dan,
oj Triglav, moj dom, kako si krasan!

⁸² Op. ur.: vsekdar - vedno

URŠKA

Ko ključa ne najdem od vežnih vrat,
na misel mi pride,
da k Urški grem spat`.

Urška, Urška, al` že spiš, al` že spiš, al` že spiš?
Urška, Urška al` že spiš, al` že spiš?

Ko pozno ponoči priklatim se dam⁸³,
na misel mi pride,
da revček sem sam.

Urška, Urška, al` že spiš, al` že spiš, al` že spiš?
Urška, Urška al` že spiš, al` že spiš?

Nimam mira, ne pokoja,
dokler nisi čisto moja;
dokler nisi čisto moja,
jaz pa tvoj!

Ljubi Urška mene, mene, mene,
ljubi Urška mene, mene, mene,
ljubi Urška mene, mene, mene,
Jaz pa te!

Urška, Urška, al` že spiš, al` že spiš, al` že spiš?
Urška, Urška al` že spiš, al` že spiš?

⁸³ Op. ur.: dam - domov

VASOVALEC

Sinoč` sem bil na Viču,
na Viču pri dekliču.
Če človek smolo ima,
mu vrag miru ne da.

Pod okno se priplazim,
na oknu jo zapazim;
pa to je mam`ca b`la;
zbežala sva oba.

Ona je šla v koruzo,
jaz pa v žabjo lužo;
potem pa cela vas,
se smeje mi naglas.

Ha, ha, ha, ha, ha,
šel fant je k žabam v vas!

V DOLINICI PRIJETNI

V dolinici prijetni je ljubi moj dom.
Nikoli od njega podal se ne bom.
Pod lipo domačo najraje sedim,
v domačem veselju (za) dovoljno živim.
Ti tra-la-la-la-la, ti tra-la-la-la-la,
v domačem veselju najslajše živim.

Le išči si sreče prijatelj drugje.
Al` misliš dobiti na tujem jo kje?
Je marsikdo hodil po svetu več let,
povrnil domov se nazadnje je spet.
Ti tra-la-la-la-la, ti tra-la-la-la-la,
povrnil domov se nazadnje je spet.

Glej rož`ce domače najlepše cvet`o;
in ptički domači najslaj`e pojo.
Doma le se kaže miloba srca;
ljubezen, zvestoba le biva doma.
Ti tra-la-la-la-la, ti tra-la-la-la-la,
ljubezen, zvestoba le biva doma.

Doma preživeti si dneve želim.
Umreti se tudi doma ne bojim;
v domači gomili se spava sladko,
mi bratci, sestrice rahljajo zemljo.
Ti tra-la-la-la-la, ti tra-la-la-la-la,
mi bratci, sestrice rahljajo zemljo.

V DOLINI TIHI

V dolini tihi selo je,
cveti tam krasna rožica-a;
lepota nje, prekрасi vse;
okol`ca zalših⁸⁴ ne pozna.

Ko pridem tja in vidim jo,
ne vem kako se ji godi;
o cvetka cvetk, ti zre oko;
prostost srca, o, kje si ti?

Oj rožica prekrasna stvar,
prekra-, prekrasna stvar,
da bi te, da bi te le videl,
jaz nikdar!

⁸⁴ Op. ur.: zalših - lepših

VENČEK NARODNIH

Ko ptičica na tuje gre,
v kljunčku nese pisemce.

Pa, če ga ima, pa le naj ga ima;
na planincah luštno je.

Pa davi slan(c)a padla,
gor na onkraj štajersko.

Oj tam za goro, oj tam za goro;
škrjančki, škrjančki nam pojo.

Oj tam v Tivoli` ,
se ringelšpil⁸⁵ vrti,

-- boš pa doma osta-ala,
ti boš pa doma osta-ala,
ti boš pa doma osta-ala,
suhe žemlje ribala;

vsak večer, kak`r lepših ni nikjer.

Zbogom Sava iz Triglava,
naj te tujec ne preplava.
Zbogom oče, če je mogoče,
bog nas varuj strele, toče.

⁸⁵ Op. ur.: ringelšpil - vrtiljak

VENITE ROŽ`CE MOJE

Venite rož`ce moje;
zakaj bi še cvetele;
zakaj bi še d(u)htele;
venite ve z menoj.

»Povej kaj ti je, povej kaj dekle?«
vprašale so rožice žalostne vse.
»Povej kaj ti je, povej kaj dekle?«
vprašale so rožice vse.

Venite rož`ce moje;
zakaj bi še cvetele;
zapustil fant je mene;
venite ve z menoj.

Klonile glave, so rož`ce moje;
potem pa zvenelo je moje srce.
Klonile glave, so rož`ce moje;
potem pa zvenelo je vse.

VESELI BODIMO (NE BOM SE MOŽILA)

Veseli bodimo,
vesel`ga srca,
smo z lepega kraja;
`z Ljubljane doma.

Le počakaj porednež,
ne boš me dobil;
sem (od) tist`ga župana,
k` je rib`ce lovil.

Ne bom se možila
na v`soke gore,
ne bom je nosila
na glav`ci vode.

Se bom raj` možila
na ravno polje;
bom lahko ležala
do belega dne.

V GOZDU, TAM, KJER SRNICA SE PASE

V gozdu, tam, kjer srnica se pase
in kočica gozdarjeva stoji;
v njej dekle kot roža sredi jase;
je (lepa) Lizika (ji) ime.

V nedeljskem jutru, dragi pride v goste.
Pred kočico presrečna sta oba.
Ko vrne se gozdar z zelene hoste,
ljubimca, lovca divjega, spozna.

Ljubezen premesti vse ovire;
odkrito fant prizna: »Jaz ljubim jo.
Divjad v gozdu več ne bom preganjal
in gozd mi pravljica dežela bo!«

VINSKA TRTA (NA SVETU LEPŠE ROŽ`CE NI)

Na svetu lepše rož`ce ni,
kakor je vinska trta.
Pozimi spi, polet` cveti,
jesen` pa vince daje.

e druge rož`ce tud` cveto.
Nobena ni tak` žlahtna.
En čas cveti, se posuši
in minejo brez sadja.

Po hribcih je nasajena,
od sončeca obs`jana,
od kmetiča obrezana,
od Jezusa dar`vana.

Nobene svete maše ni,
da bi ne b`la dar`vana;
nobene dobre volje ni,
da bi ne b`la spošt`vana.

Naše srce razveseli,
povzdigne nam veselje.
Tud` slabim svojo moč deli,
tolaži naše želje.

Kak` sladko je, poskus`mo zdaj,
od vinske trte piti.
Bog ji še tudi za naprej
obilno daj roditi.

VISOKO VRH PLANIN

Visoko vrh planin stojim,
veselje rajsko tu živim.
Tam dol` ljudje prebivajo,
veselje rajsko uživajo.

Prid` vrh planin, nižave sin!

Ko prvo sonce zablešči,
ko za(j)de v log mi še svet(l)i;
mrakovi tam stanujejo
in srca omr` zujejo.

Prid` vrh planin, nižave sin!

Men` bistre sape zrak vedre;
mi jasnijo glavo, srce;
tam dol megle se vl(a)čijo
in duha more tlačijo.

Prid` vrh planin, nižave sin!

(V)OGLARSKA *France Prešeren*

Nevesta bodi zdrava,
čolnič po morju plava,
na barko kliče strel.

Morja široka cesta,
peljala so me v mesta,
kjer lepe deklice.

Obraza njih lepota,
sneg beli njih života,
niso zmotila me.

Spet so se jadra bela,
od južnih sap napela,
prinesla me nazaj.

Dekleta moj`ga; ženo,
sem našel poročeno,
prestal sem Bog ve kaj.

VRTEC OGRADILA BO(DE)M

Vrtec ogradila bo(de)m,
rožic nasadila bo(de)m,
vmes pa nagelj, rožmarin,
da bom golj`fala fante z njim.

Kaj boš rev`ca ti golj`fala,
nisi lepa, nisi zala;
grem skoz` mesta in vasi,
povsod so lepše, kot si ti.

Tam v Ljubljan`ci so pa take,
ki imajo rinčke zlate;
se jim svet`jo kakor luč,
da vid`jo fantje k njej ponoč`.

V SVIBNEM JE RES LEPO *Leopold Povše*

Ni na svetu tak` lepo,
kot pri nas je pod goro,
slavno lepo kumensko
božjepotno cerkvico.

Je v Svibnem malo hiš
in na griču Sveti Križ.
Fara slavna tam stoji,
po zvonjenju še slovi.

Sveti Janez, zauber fant
ima tudi šikan gvant.
Polje lepo naokrog,
vinograd, njive in pa log.

Jag`enca, Marjet`na vas,
cerkev dober ima glas;
božjepotna tud` slovi;
svet Anton jo gor` drži.

Čimerno, visoka vas,
kaj pa` čemo mi brez vas;

ona je podružnica,
naša lepa svibenska.

Kum je tud` bil včasih naš,
gor je bilo dosti maš.
Za Jernejev` še slovi,
vsa dolenska gor hiti.

VSE ŽE MIRNO SPAVA *Gustav Ipavec*

Vse že mirno spava,
vse že sladko spi,
samo srce moje,
k tebi hrepeni.

Daj, da te objamem,
iz ljubezni vnet.
Daj, da te s sabo vzamem,
rož`ca vseh deklet.

Rožo le gojiti;
biti zvest vrtnar.
Ljubico ljubiti,
hočem jaz vsekdar.

Tiho hram odkleni,
brez strahu tedaj,
in zaupno k meni,
pridi v naročaj.

Ti se boš možila;
dobila boš moža.
Pa ga boš ljubila,
s srca celega.

ZABUČALE⁸⁶ GORE

Zabučale gore,
zašumeli lesi,
oj, mladost, ti moja,
kam si šla, oj, kje si?

Oj, mladost, ti moja,
kam si se zgubila?
Kakor kamen v vodi,
si se utopila.

Kamen, še ta(k) kamen,
v vodi se obrne,
oj, mladost se moja,
nikdar več ne vrne.

Časi, zlati časi;
neužiti klasi;
moja mlada leta
niso užila sveta.

⁸⁶ Op- ur.: zabučale – dati močne, zamolke glasove

ZAKRIVLJENO PALICO V ROKI

Zakrivljeno palico v roki,
za trakom, pa šopek cvetic,
ko kralj po planini visoki,
pohajam za tropom ovčic.

Saj tukaj na sončni višavi,
le sam sem, le sam gospodar.
Živim le po pameti zdravi,
za muhe mi ljudske ni mar.

Nikomur tu nisem na poti,
na poti ni meni nikdo⁸⁷,
Kdo čisto veselje mi moti,
kdo moti življenje mirno?

Nikdar ne zmrači se mi čelo,
nikdar ne stemne se oči;
in pojem in ukam veselo,
da z gore v goro se glasi.

Naj drugi okoli po svet(i)
si iščejo slave, blaga;

⁸⁷ Op. ur.: nikdo - nihče

jaz hočem tu gori živeti,
tu sreča, tu mir je doma.

Za čredico krotko popeval,
bom pesmice svoje sladke;
dolin(c)am glasno razodeval,
kar polni mi srečno srce.

Ne, palice svoje ovčarske,
za žezlo kraljevo ne dam
in rajši od krone cesarske
cvetlice na glavi imam.

ZAPLULA JE BARČICA MOJA

Zaplula, zaplula je barčica moja,
zaplula, zaplula je barčica moja,
zaplula, zaplula je barčica moja,
zaplula, zaplula je sredi morja.

Na bregu, na bregu je deklica stala,
na bregu, na bregu je deklica stala,
na bregu, na bregu je deklica stala,
točila, točila je grenke solze.

Povrni, povrni se barčica moja,
povrni, povrni se barčica moja,
povrni, povrni se barčica moja,
povrni, povrni se k meni nazaj.

Ne morem, ne morem se jaz povrniti,
ne morem, ne morem se jaz povrniti,
ne morem, ne morem se jaz povrniti,
sem daleč, sem daleč tam sredi morja.

Je morje, je morje široko, globoko,
je morje, je morje široko, globoko,
je morje, je morje široko, globoko,
ne vidi, ne vidi povratka nazaj.

ZDRAVICA ZA SLOVENCE (SLOVEN`C SLOVENCA VABI)

Sloven`c Slovenca vabi;
če se ti pit` ne gabi,
pa pridi v gor`co k nam,
smo dobre volje tam.

Bomo eno zapeli,
da bomo prav veseli;
vsa žalost naj se neha,
kjer vince je doma.

Visoke so gorice
in žlahtne so trtice,
ki pri nas rastejo
in vince dajejo.

Vinograd obdel`vati,
Sloven`c vsak mora znati,
kdor delal prav ne bo,
naj pije le vodo.

Tud trte se solzijo,
da vince nam rodijo;
naj tud` se le poti.

kdor vince pit` želi.

Kdor vince prav uživa,
veselje v srce vliva;
če srce dobro ni,
ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalijmo,
na zdravje tvoje spijmo,
ki si povabil nas,
da nam bo kratek čas.

ZDRAVNIŠKA

Če bi bil jaz cesar, kralj
pa bila bi postava:
da kdor bi kaj za vince dal,
povrne mu država.

Če bil bi ja vaš župan,
sam` tale bi veljala:
da kdor bi kaj za vince dal,
povrne mu država.

Če bil bi jaz vaš zdravnik,
veljala bi metoda:
da z vincem zdravi se bolnik,
ne pa s kisló vodo.

Iz blejskega bi jezera
vso vodo ven izpumpal,
nalil bi vinca rujnega,
pa noč in dan bi lumpal.

Če bi bil jaz katehet,
učil bi vaš`ga sina,
da tisti bo le v raj sprejet,

ki se ne brani vina.
Tako sem pa en ubog hudič,
pregrešno imam dušo,
pomagat vam ne morem nič,
še sam `mam v grlu sušo.

ZLATI ČASI, KAM HITITE?

Zlati časi, kam hitite;
se gotovo spremenite.
Star sem dvajset let,
pa moram it` posvet`,
domovina hoče me imet`.

Mam`ca moja, kaj rečete,
ko vam sinko to izreče:
»Bod`te mam`ca vi,
brez vseh skrbi,
ko moram jaz odraščati.«

Mam`ca milo zajokala
in dehteče je dejala:
»Ljubi sinko moj,
naj sreča bo s teboj;
oh, adijo,`dijo sinko moj.«

Mam`ca milo zajokala
in dehteče je dejala:
»Bodi bog s teboj
in angel varuh tvoj;
oh, adijo,`dijo sinko moj.«

Lepa naša domovina;
onkraj Drav(c)e je planina.
Tam je hišica, hišica iz lesa;
tam je tekla moja zibelka.

ZMERAJ VESEL, VESEL

Ja, zmeraj vesel, vesel;
a, dokler na svet bom ž`vel;
a, zmeraj bom vince pil;
a, dokler bom živ.

Ja, kadar pa umrl bom,
a, vinca več pil ne bom;
a, d(en)te me v črni grob,
a, liter na grob.

Ja, kdor bo tam mimo šel;
ja, ta bo takoj spoznal;
ja, ta je bil vinski brat;
ja, pil ga je rad.

Ja, ženka bo mimo šla,
ja, mil` se bo jokala;
ja, vstani preljub` moj mož;
ja, pil ga še boš.

ZVEDEL SEM NEKAJ NOVEGA

Zvedel sem nekaj novega
od moj`ga dekleta zaljubljen`ga,
da ona si `zbira drugega,
za me pa ne mara nič več.

Tiho, le tiho ljubica,
da tega ne zve(j)o še mamica,
da tega ne zve(j)o še drugi ljudje;
da nisi za moje srce.

Po vrtu je špincirala⁸⁸
in žlahtne rož`ce nabirala;
nageljček, frangeljček, rožmarin;
iz tega ti pušeljč nar`dim.

Zdrava ostani ljubica
in tvoja lepa kamrica.
Kol`kokrat sem se pri tebi naspal,
a zdaj bom slovo jemal.

⁸⁸ Op. ur.: špincirati – sprehajati se

Z VESELIM SRCEM VOŠČIM

Z veselim srcem voščim
svoji ljubici dober dan.

Da ona ne pozabi
na lepi samski stan.

Se dekle veseli;
pri fantu rada spi,
zato v nedeljo zjutraj
se ji srce žalosti.

Tam bistra voda teče;
eno dekle pere gvant.
Za njo pa pride fantič,
korajžen kot soldat.

»Dekle le pridi sem,
da nekaj ti povem;
če hočeš moja bit`,
te vzamem to jesen.«

»Ne bom se še možila,
mi mam`ca branijo.

Reko, da sem premlada,
da se mi še ne mudi.
Še nimam šestnajst let,
ne smem še fanta imet.
Oj, fantič le počakaj,
če hočeš me imet.«

ZVEZDA (TAM ZA GORO ZVEZDA SVETI)

Tam za goro zvezda sveti.

Oj, kak` jasno se blešči!

Sveti zvezda,

daj upreti,

v tebe,

vsako noč oči.

Ti spominjaš me tak` milo,

kaj za goro svet`lo je;

kaj za goro je svetilo;

kaj glasilo milo se.

Dekle, kakšna je danica;

tak je bil nje duše žar.

Ljubeznivosti cvetica;

srca krasila oltar.

Pesmi kot srebrne strune,

z njenih prs` se zlivale,

b`le so vse ljubezni polne,

vsakega tolažile.

ZVONIKARJEVA (KO DAN SE ZAZNAVA)

Ko se dan zaznava,
danica priplava;
se sliši zvonjenje čez hribe, čez plan.

Zvonovi zvonite!
Na delo budite,
ker naše življenje je kratek le dan.

Kdor hoče živeti
in srečo imeti,
naj dela veselo, pa moli naj vmes.
Zvonovi zvonite!
K molitvi vabite,
ker prazno je delo brez sreče z nebes.

Če delav`c se upeha,
trpljenje mu neha,
ga dela pust vabi,
zvečer ga hladi.
Zvonovi zvonite!
Nedeljo `znanite;
gospod ne pozabi –
plačilo deli.

Oh, naglo nas mine,
ves trud, bolečine.
Utrujen se uleže na pare trpin.
Zvonovi zvonite!
Domov ga spremite;
ga z dela in teže;
Adamovi sin.

SEZNAM OPOMB

1. Op. ur.: kajžica – zidana ali lesena hiška.
2. Op. ur.: štuk/štuka – nadstropje/nadstropji.
3. Op. ur.: plakala – jokala.
4. Op. ur.: stri – naredi.
5. Op. ur.: glažek – kozarec
6. Op. ur.: Ponemčena števka »zekst« pomeni šest.
7. Op. ur.: šolenčki – čevlji.
8. Op. ur.: košenince - pokošeni travniki.
9. Op. ur.: jad – žalost.
10. Op. ur.: žida – vrv.
11. Op. ur.: fajgeln – nagelj.
12. Op. ur.: rajtam – nameravam.
13. Op. ur.: spisajte – napišite.
14. Op. ur.: trsek – trta.
15. Op. ur.: drevce – drevo.
16. Op. ur.: ledik – neoženjen, samski.
17. Op. ur.: kunštna – izbirčna.
18. Op. ur.: Kranjica – dekle s kranjskega.
19. Op. ur.: očina – očetova.
20. Op. ur.: fuks – kljuse, konj.
21. Op. ur.: gajža – bič.
22. Op. ur.: britof – pokopališče.
23. Op. ur.: fajmošter – duhovnik.
24. Op. ur.: mežnar – zvonar.

25. Op. ur.: furman - voznik konja z vozom.
26. Op. ur.: futrati – nahraniti.
27. Op. ur.: nada – upanje.
28. Op. ur.: žlahtne – plemenite.
29. Op. ur.: rajtaš – nameravaš.
30. Op. ur.: rink`ce (rinka) – prstan.
31. Op. ur.: k(j)vder – klet.
32. Op. ur.: šlauf – cev.
33. Op. ur.: fotr` - oče.
34. Op. ur.: laufam – tečem.
35. Op. ur.: glih – ravno.
36. Op. ur.: pintar – izdelovalec in popravljalec sodov za vino
37. Op. ur.: tod – tukaj.
38. Op. ur.: spava – spi.
39. Op. ur.: pevala – prepevala, pela.
40. Op. ur.: duri – vrata.
41. Op. ur.: zauber – lep.
42. Op. ur.: gvant – obleka.
43. Op. ur.: štrihana- barvana.
44. Op. ur.: zasnival – zaspal.
45. Op. ur.: dočislat – častiti.
46. Op. ur.: križavna – skrhana, ne dovolj nabrušena.
47. Op. ur.: kujavna – užaljena.
48. Op. ur.: vandrati – pohajkovati, odpotovati.
49. Op. ur.: zagvišno – sigurno.

50. Op. ur.: žiher – lahko.
51. Op. ur.: ledovje – led.
52. Op. ur.: deva – dekle.
53. Op. ur.: izpoznal – spoznal.
54. Op. ur.: Radion – vrsta oz. znamka pralnega praška.
55. Op. ur.: urlaub – dopust.
56. Op. ur.: jemala – vzela.
57. Op. ur.: štimala – opravljala.
58. Op. ur.: odrajžal – odšel.
59. Op. ur.: venčanje – poroka.
60. Op. ur.: reči – besede.
61. Op. ur.: ulega se – uleže se, uleči se.
62. Op. ur.: dasi – četudi.
63. Op. ur.: jad – žalost.
64. Op. ur.: dam - domov
65. Op. ur.: se mi dopadeš - si mi všeč.
66. Op. ur.: žida – vrv.
67. Op. ur.: troštal – skrbel.
68. Op. ur.: mirkaj – pazi.
69. Op. ur.: ohcet – poroka.
70. Op. ur.: s`menj – sejem.
71. Op. ur.: zatavšala – zamenjala.
72. Op. ur.: tropinci – ocvirki.
73. Op. ur.: tuge – žalosti.
74. Op. ur.: očetnjava – domovina.

75. Op. ur.: rajtaš – nameravaš.
76. Op. ur.: butara – šopek dračja; drobnih vejic.
77. Op. ur.: zagornik – veter v gorah
78. Op. ur.: komarat – prijatelj.
79. Op. ur.: cajt` - čas.
80. Op. ur.: ratala – uspela.
81. Op. ur.: pulfer – smodnik, razstrelivo
82. Op. ur.: vsekdar – vedno.
83. Op. ur.: dam – domov.
84. Op. ur.: zalših – lepših.
85. Op. ur.: ringelšpil – vrtiljak.
86. Op- ur.: zabučale – močni, zamolkli glasovi
87. Op. ur.: nikdo – nihče.
88. Op. ur.: špancierati – sprehajati se.